

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
De heer G. Koolhaas
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

Mw. C. Oordt

BEL/RO

Telefoonnummer 023-5145160

oordtc@noord-holland.nl

1 | 81

Betreft: besluit tot verlening van een omgevingsvergunning voor de versterking van de Markermeerdijken

Nummer: Z 5194263 (OLO nummer 3096693)

Aanvrager: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard

Locatie: Markermeerdijken in de gemeenten Hoorn, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland en Amsterdam.

Geachte heer Koolhaas,

Hierbij ontvangt u ons besluit, waarbij een omgevingsvergunning is verleend voor de versterking van de Markermeerdijken, in de gemeenten Hoorn, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland en Amsterdam.

In het besluit motiveren wij waarom de vergunning verleend is. Het besluit is als volgt opgebouwd:

- A – Inleiding
- B – Procedurele aspecten
- C – Inhoudelijke beoordeling
- D – Besluit
- E – Voorschriften
- F – Bijlagen (reeds in bezit)
- G – Uitvoeringsvoorschriften

Verzenddatum

31 OKT. 2018

Kenmerk

1073018/1139054

Uw kenmerk

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

Inhoud

A.	INLEIDING	3
B.	PROCEDURELE ASPECTEN	4
	PROJECTBESCHRIJVING	4
	PROCEDURE	5
	VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN PROVINCIALE STATEN	6
	VOOROVERLEG BETROKKEN BESTUURSORGANEN	6
	VERTROUWELIJKE ONDERZOEKEN ARCHEOLOGIE	16
	INZAGE/ZIENSWIJZEN	16
	WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN ONTWERPBESLUITEN	16
C.	INHOUDELIJKE BEOORDELING	17
	C.1 OVERWEGINGEN TEN AANZIEN VAN HET GEBRUIKEN VAN GRONDEN IN STRIJD MET EEN BESTEMMINGSPLAN	17
	C.2. OVERWEGINGEN TEN AANZIEN VAN HET WIJZIGEN VAN EEN PROVINCIAAL MONUMENT	41
	C.3 OVERWEGINGEN TEN AANZIEN VAN HET VELLEN VAN EEN HOUTOPSTAND	60
D.	BESLUIT	70
E.	VOORSCHRIFTEN	70
F.	BIJLAGEN	75
G.	UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN	77

BESLUIT TOT HET VERLENEN VAN EEN OMGEVINGSVERGUNNING

A. INLEIDING

Wij hebben op 4 augustus 2017 een aanvraag om een omgevingsvergunning ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (verder: Wabo) ontvangen van uw hoogheemraadschap voor de Versterking van de Markermeerdijken in de gemeenten Hoorn, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland en Amsterdam. De aanvraag is geregistreerd onder OLO nummer 3096693 / Z 5194263.

De aanvraag omgevingsvergunning bestaat uit de volgende Wabo-activiteiten:

- het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheersverordening, een exploitatieplan, de regels gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening of een voorbereidingsbesluit voor zover toepassing is gegeven aan artikel 3.7, vierde lid, tweede volzin, van die wet (artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo);
- een monument als bedoeld in een provinciale verordening te slopen, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen of te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht (artikel 2.2, eerste lid, onder b van de Wabo);
- het vellen van een houtopstand (artikel 2.2, eerste lid, onder g, van de Wabo).

De Wabo-activiteit het bouwen van een bouwwerk is op 4 september 2017 ingetrokken door de aanvrager, hiervoor wordt op een later tijdstip apart een aanvraag ingediend.

De dijkversterking

De Markermeerdijken zijn een primaire waterkering gelegen tussen Hoorn en Amsterdam. De Markermeerdijken zijn in beheer van uw hoogheemraadschap.

Uit een keuring van de dijken is gebleken dat grote delen van de Markermeerdijken niet voldoen aan de huidige veiligheidsnormen tegen overstromingen zoals deze zijn vastgelegd in de Waterwet. Daarom is versterking van de Markermeerdijken noodzakelijk. De versterking vindt plaats op basis van de nieuwe normen die per 1 januari 2017 door een wijziging van de Waterwet van kracht zijn geworden. Het Rijk heeft deze dijkversterking opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2).

U heeft hiervoor als de beheerder van de dijk en initiatiefnemer voor de dijkversterking conform artikel 5.4 van de Waterwet een Projectplan

Waterwet opgesteld. Ter uitvoering van het Projectplan Waterwet dient een aantal vergunningen/ontheffingen te worden aangevraagd, waaronder de onderhavige omgevingsvergunning.

B. PROCEDURELE ASPECTEN

Projectbeschrijving

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven:

Al eeuwenlang beschermen de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam het achterland tegen overstromingen. In de loop van de tijd zijn ze versterkt, doorgebroken en weer hersteld, volgens de steeds veranderende mogelijkheden, eisen en behoeften. Bescherming tegen het water was de voorwaarde voor ontginning van het land en economische bloei van de steden en dorpen in deze regio. De dijk is onderdeel van een oer-Hollands landschap met grote waarde voor recreatie, wonen, natuur en cultuurhistorie. Tot 1932 keerden de dijken de Zuiderzee, na de komst van de Afsluitdijk en de Houtribdijk het Markermeer. Sinds de wijziging van de Wet op de waterkering in 2002, is het Markermeer aangewezen als buitenwater. De eerdere plannen tot inpoldering zijn sindsdien formeel van de baan. Hierdoor geldt voor de Markermeerdijken een veiligheidsnorm voor primaire waterkeringen.

Sinds 1996 kent Nederland een periodieke, wettelijk voorgeschreven toetsing van de primaire waterkering. Op die manier is tijdig bekend wat de conditie is van de waterkeringen in Nederland en kunnen indien nodig tijdig maatregelen worden genomen. Uit de zogenaamde 2^e waterkeringen toetsronde (2006) is gebleken dat delen van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam niet meer voldoen aan de wettelijke norm. Van het totale traject van 47 kilometer is een gezamenlijke lengte van circa 33 kilometer afgekeurd op de faalmechanismen Hoogte en Stabiliteit. Deze 33 kilometer is verdeeld in 24 dijksecties met ieder zijn eigen kenmerken en aandachtspunten. De 24 secties zijn samengevoegd tot 16 modules. In het tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2) van het Rijk is opgenomen om de afgekeurde delen te versterken. In 2021 moet de dijk veilig zijn.

In de 21^e eeuw is de dijk onlosmakelijk verbonden met het landschap, het gebruik daarvan en de ontwikkelingen er omheen. De dijkversterking is niet slechts een waterbouwkundig project. Naast het herstellen van de elementen die met de dijkversterking op de schop gaan en het inpassen in het landschap, biedt de dijkversterking ook kansen om extra waarden toe te voegen (zogenoemde meekoppelkansen). Na de versterking is de dijk weer veilig voor minimaal 50 jaar. De versterkte Markermeerdijken bieden ruimte aan de groei van recreatie en toerisme,

dat zich meer zal verspreiden over de regio. Niet alleen de dijk wordt versterkt. Ook de stedelijke waterfronten en de toegankelijkheid van de dijk worden waar mogelijk verbeterd. Met de versterkte dijk wordt geanticipeerd op veranderende weersomstandigheden. Door natuurkwaliteiten toe te voegen, wordt een bijdrage geleverd aan de biodiversiteit in Noord-Holland, waaronder de kwaliteit van het Markermeer. Ten slotte blijft de historie van de dijk zichtbaar.

Uw hoogheemraadschap bereidt de versterking voor van deze 33 kilometer van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam en is eind 2015 hiertoe een publiek-private samenwerking aangegaan met Boskalis en Volker Wessels (de Alliantie Markermeerdijken).

Op 5 juli 2017 is door de Minister van Infrastructuur en Milieu besloten om de dijkversterking bij Durgerdam (Module 16: Durgerdammerdijk) te temporiseren. Hiervoor komt een separate uitwerking in een eigen projectplan en een separate aanvraag omgevingsvergunning.

In de Versterking Markermeerdijken zijn kunstwerken aanwezig. Het betreft constructieve dijkversterkingen, nieuwe inlaat- en uitlaatconstructies en duikers. De activiteit bouwen en het wijzigen van een monument ten behoeve van het realiseren van de kunstwerken is geen onderdeel van deze aanvraag (OLO-3096693); hiervoor wordt op een later tijdstip apart een aanvraag ingediend. De activiteit 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' ten aanzien van de kunstwerken is wel onderdeel van de thans aangevraagde omgevingsvergunning met kenmerk OLO-3096693.

Bevoegd gezag

Gelet op het gemeentegrensoverschrijdende karakter – het initiatief beslaat vijf gemeenten en het veiligheidsaspect overstijgt het gemeentelijk belang – betreft het een project van provinciaal belang. Dit volgt ook uit de Structuurvisie van de provincie Noord-Holland, waarin in paragraaf 3.3 als een van de provinciale belangen 'voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast' is genoemd. Op basis van artikel 3.1, aanhef en onder b, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn wij het bevoegde gezag voor het verlenen van deze omgevingsvergunning.

Procedure

De Markermeerdijken in Noord-Holland voldoen niet meer aan de wettelijke veiligheidsnorm en worden daarom versterkt. Het projectplan voor deze dijkversterking is conform de Waterwet op 19 september 2018 vastgesteld door het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Op grond van artikel 5.8 Waterwet worden de uitvoeringsbesluiten die nodig zijn ter verwezenlijking van het projectplan versterking Markermeerdijken gecoördineerd door de provincie Noord-Holland. Deze coördinatie vindt plaats op grond van het coördinatiebesluit van ons college van 5 september 2017. De coördinatie heeft tot gevolg dat op dit besluit de uitgebreide voorbereidingsprocedure als bedoeld in art. 5.9 van de Waterwet in samenhang gelezen met afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Op dit besluit is verder Hoofdstuk 1, Afdeling 2, van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Het bovenstaande betekent dat de voorbereiding en terinzagelegging van alle besluiten ter uitvoering van de dijkversterking (projectplan Waterwet, onderhavige omgevingsvergunning Wabo, vergunning Wet natuurbescherming Natura 2000, ontheffing Wet natuurbescherming soortenbescherming en een ontgrondingenvergunning) parallel loopt en dat eventuele beroepen tegen deze besluiten gelijktijdig worden behandeld door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Wij hebben op 4 augustus 2017 de aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen. Op 7 september 2017 is een verzoek gedaan om aanvullende gegevens. De aanvullende gegevens hebben wij op 2 november 2017 ontvangen. De proceduretermijn is hierdoor opgeschort met 55 dagen.

Verklaring van geen bedenkingen Provinciale Staten

Omdat sprake is van een project van provinciaal belang wordt de omgevingsvergunning afgegeven door ons college. Voor het verlenen van de omgevingsvergunning voor de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, Wabo is op grond van artikel 6.5 Bor een verklaring van geen bedenkingen van Provinciale Staten vereist.

Op 8 oktober 2018 hebben Provinciale Staten een verklaring van geen bedenkingen afgegeven. Deze verklaring van geen bedenkingen maakt onderdeel uit van dit besluit en is als bijlage toegevoegd.

Vooroverleg betrokken bestuursorganen

In artikel 6.18 Bor is bepaald dat aanvragen om omgevingsvergunning die zien op het afwijken van een bestemmingsplan dienen te worden toegezonden aan de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn, ten behoeve van overleg, zoals in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven.

In het kader van het overleg als bedoeld in art. 3.1.1 van het Bro is de aanvraag verzonden aan:

- Gemeente Hoorn;
- Gemeente Koggenland;
- Gemeente Edam-Volendam;
- Gemeente Waterland;
- Gemeente Amsterdam;
- Provincie Noord-Holland;
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;
- Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland;
- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland;
- Rijkswaterstaat Midden-Nederland;
- Ministerie van Economische Zaken, Regio Noord-West.

Van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en het Ministerie van Economische Zaken hebben we geen reactie ontvangen.

De volgende reacties zijn door ons ontvangen:

Reacties gemeenten

Van de gemeenten Hoorn, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland en Amsterdam hebben wij een reactie c.q. advies ontvangen in kader van artikel 3.1.1 Bro en artikel 6.1 Bor. Voor de inhoudelijke beoordeling hebben wij de opmerkingen van de gemeenten per Wabo-activiteit gecategoriseerd. Zie onder 'C-Inhoudelijke beoordeling'. De gemeenten Hoorn, Edam-Volendam en Koggenland hebben ook een zienswijze over de ontwerp-omgevingsvergunning naar voren gebracht. Die zijn beantwoord in de Nota beantwoording zienswijzen.

Deze reacties c.q. adviezen geven geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Reactie provincie Noord-Holland

Van de provincie Noord-Holland hebben wij op 2 november 2017 de volgende reactie ontvangen:

Voor het project zijn volgens onze verordening de volgende afwijkingsregels van toepassing: artikel 8 (Aardkundig waardevolle gebieden), artikel 8a (Meerlaagse veiligheid), artikel 19 (EHS en EVZ), artikel 20, 21 en 22 (UNESCO) en artikel 25 (Weidevogelleefgebieden). Verder is het dijkversterkingsproject deels in een Natura 2000 gebied gelegen. In het advies zal inhoudelijk ingegaan worden op artikel 8 (Aardkundig waardevolle gebieden) aangezien de overige benoemde provinciale belangen (en Natura 2000) reeds voldoende onderbouwd/belicht zijn. Ook artikel 15 van onze verordening komt in onderstaande beoordeling niet aan bod, aangezien dit artikel in onze huidige verordening alleen van toepassing is bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling (artikel 5a

verordening) of een nieuw landgoed (artikel 13a verordening). Daarom wordt via een ander spoor uitgebreid op dit aspect ingegaan.

Artikel 8 (Aardkundig waardevolle gebieden)

In de toelichting van het plan moet volgens artikel 8 aangegeven worden in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied voorkomende bijzondere aardkundige waarden. Daar wordt in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij het project uitvoerig op ingegaan; de aardkundig waardevolle gebieden zijn zoveel mogelijk ontzien. Enkel bij de Nes is een aantasting van een klein deel niet te vermijden. Bovendien is de onderbouwing van de Aardkundig waardevolle gebieden gebaseerd op kaart 10 van de verordening.

Verder geeft het project ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

De reactie van de Provincie Noord-Holland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Reactie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier hebben wij op 20 november 2017 de volgende reactie ontvangen:

Op 20 oktober 2017 heeft het hoogheemraadschap de aanvraag omgevingsvergunning Versterking Markermeerdijken voor advies in het kader van 3.1.1. Bro vooroverleg toegezonden gekregen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Verder hebben wij afgelopen vrijdag 17 november over deze advies aanvraag telefonisch nader contact gehad.

Het hoogheemraadschap wordt altijd voor advies gevraagd bij ruimtelijke plannen binnen de beschermingszone van de waterkeringen. Veelal betreft dit plannen van derden.

Deze adviesaanvraag betreft echter ons eigen project 'Versterking Markermeerdijken' die wij middels de gezamenlijke Alliantie Markermeerdijken tot uitvoering willen brengen.

Het hoogheemraadschap is dus (mede)aanvrager van deze omgevingsvergunning en kan daarom (vanzelfsprekend) instemmen met de ingediende aanvraag.

De reactie van uw hoogheemraadschap geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Reactie Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN) hebben wij op 9 november 2017 een reactie ontvangen.

Wij beginnen met een korte toelichting op het aspect externe veiligheid en in hoeverre dit een rol speelt bij dit project. Onder het kopje '*Advies VR NHN*' staat een korte samenvatting van het advies van de VR NHN.

Externe veiligheidsregelgeving

De Markermeerdijk is vanuit externe veiligheidsregelgeving geen object waarmee rekening hoeft te worden gehouden omdat personen er maar kort verblijven, waardoor een dijk niet wordt gezien als een (beperkt) kwetsbaar object. Het enige beperkt kwetsbare object wat het ruimtelijke project mogelijk maakt is het stadsstrand te Hoorn.

Voor het stadsstrand te Hoorn is gekeken of de externe veiligheidsregelgeving van toepassing is:

Inrichtingen met opslag en/of gebruik van gevaarlijke stoffen

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi): Het stadsstrand ligt niet binnen het invloedsgebied van een Bevi inrichting (het ligt op meer dan 150 m afstand van een LPG tankstation). Zodoende is geen toets aan het Bevi nodig.

Buisleidingen

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb): Het stadsstrand ligt niet binnen een invloedsgebied van een hoge druk aardgasleiding. Zodoende hoeft niet getoetst te worden aan het Bevb.

Transportroutes van gevaarlijke stoffen over water, weg en spoor

Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt): Het stadsstrand ligt niet binnen het invloedsgebied van een transportroute gevaarlijke stoffen over de weg of over het water of het spoor. Zodoende hoeft niet getoetst te worden aan het Bevt.

Het gehele plan voldoet aan de normering voor het plaatsgebonden risico en een verantwoording van het groepsrisico is niet nodig.

Op het aspect Externe Veiligheid wordt uitvoerig ingegaan in het document met de titel: "Versterking Markermeerdijken Ruimtelijke onderbouwing", documentnummer AMMD-002442 (18.0215808), september 2018.

Reactie VR NHN

Externe Veiligheid

De reactie van de VR NHN gaat in op de externe veiligheidsaspecten van incidenten bij risicobronnen (inrichtingen, buisleidingen en transportroutes). De VR NHN houdt daarbij rekening met tot hoever de effecten (afstand) van een incident met een gevaarlijke stof reiken (een effectgebied is de afstand van een risicobron tot waar nog (letale) gezondheidseffecten op personen kunnen optreden).

De externe veiligheidsregelgeving gaat echter uit van invloedsgebieden bij incidenten met een gevaarlijke stof (een invloedsgebied is een gebied waarin personen worden meegeteld voor de berekening van de hoogte van het groepsrisico. Dit is een afstand tot een risicobron die opgenomen is in wetgeving voor Externe Veiligheid). Hierbij wordt ook de kans op een incident meegewogen en uitsluitend naar afstanden gekeken tot waar een effect van een incident nog dodelijk is. Zodoende zijn deze invloedsgebieden kleiner dan de effectafstanden waarvan de VR NHN uitgaat. Het stadsstrand kan zodoende buiten een wettelijk vastgesteld invloedsgebied liggen maar nog wel binnen het door de VR NHN vastgestelde effectgebied.

Hoewel uit de reactie van VR NHN valt af te leiden dat het beoogde stadsstrand (op 640m van de A7) binnen de effectafstand (1500m) voor transport van ammoniak over de weg ligt, voldoet deze ontwikkeling aan de regelgeving voor Externe Veiligheid omdat het stadsstrand buiten het wettelijk vastgestelde invloedsgebied ligt.

Wel kunnen de door de VR NHN voorgestelde maatregelen (m.b.t. schuilen, alarmering, en bereikbaarheid door hulpdiensten) aanvullend genomen worden. Deze zijn evenwel niet vereist ingevolge de regelgeving voor Externe Veiligheid.

Ruimtelijke ordening

In de reactie wordt ervan uitgegaan dat de gehele oeverdijk geschikt wordt gemaakt voor recreatie. Dit is niet het geval, het betreft het gedeelte van de oeverdijk in module 2 en deels module 3. Ter hoogte van dijkpaal 64 gaat het fietspad terug naar de Westfriese Omringdijk.

Waarbij wordt opgemerkt dat alleen bij module 2 een stadsstrand en parkeerplaatsen worden gerealiseerd.

In het ontwerp is reeds rekening gehouden met de toegankelijkheid van de oeverdijk en het fietspad voor zwaardere voertuigen (in verband met strooien).

In de verdere planuitwerking zullen in overleg met de gemeente Hoorn en de veiligheidsregio dit onderwerp en de te nemen maatregelen bij de inrichting van de oeverdijk nader geconcretiseerd worden.

De reactie van VR NHN geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Reactie Rijkswaterstaat Midden Nederland

Van Rijkswaterstaat Midden Nederland hebben wij op 15 november 2017 de volgende reactie ontvangen:

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Terecht wordt in par. 5.2.2 aandacht besteed aan voornoemd besluit.

Op blz. 122 wordt geconstateerd dat het ruimtebeslag dat met de dijkversterking samenhangt en binnen de werkingssfeer van het besluit valt en onder de vrijstelling kan worden gebracht dat in het Barro is opgenomen ten behoeve van dijkversterkingsprojecten. Hier is onzes inziens echter een nuancering op zijn plaats.

In augustus 2016 heeft de landsadvocaat, op verzoek van de initiatiefnemer, onderzoek gedaan naar de relatie tussen de buitenwaartse versterkingen en de werkingssfeer van het Barro. Daarbij ging het in hoofdzaak om de vraag of er wel of geen ontheffing nodig was op grond van art. 3.2 van het Barro. De landsadvocaat stelt vast dat voor zowel traditionele dijkversterkingen als oeverdijken geen ontheffing op grond van art. 3.2 Barro nodig is. Er zijn echter andere vormen van extra ruimtebeslag die tegelijkertijd met de aanlegwerkzaamheden worden gefaciliteerd en die niet onder het vrijstellingsartikel gebracht kunnen worden omdat deze niet (direct) gerelateerd kunnen worden aan waterveiligheidseisen, aldus de landsadvocaat. Voorbeelden hiervan zijn; fietspaden, parkeerplaatsen, steigers, etc.

De voornoemde vormen van extra ruimtegebruik kunnen in beginsel ten laste worden gebracht van de vijf hectare aan buitendijkse ontwikkelruimte die gemeenten in het Barro ter beschikking hebben gekregen. Wij adviseren u om de toepassing van het Barro-regime in de Ruimtelijke Onderbouwing te expliciteren waar het gaat om het ruimtegebruik voor andere dan waterveiligheidsdoeleinden en hierbij de bevindingen van de landsadvocaat te betrekken.

Nationaal waterplan

In paragraaf 5.2.3 wordt een beschrijving gegeven van het Nationaal waterplan. Via de tussentijdse wijziging van 3 december 2014 is het rijksbeleid, dat voortvloeit uit het Deltaprogramma 2015, hierin verankerd. Ook specifiek voor het IJsselmeergebied zijn enkele Delta-beslissingen genomen. Deze hebben ook betrekking op het Markermeer/IJmeer en zijn relevant voor het onderhavige dijkversterkingsproject. Wij adviseren u om deze beslissingen in par. 5.2.3. beknopt te beschrijven. Daarbij is met name het voornemen om het peilregime meer te flexibiliseren een belangrijk onderdeel. Bovendien lijkt het ons als betrokken waterbeheerder van dit deel van het hoofdwatersysteem relevant dat het flexibel peilregime, en met name de voorgenomen voorjaarsopzet, wordt gerelateerd aan de hydraulische randvoorwaarden die als uitgangspunt zijn genomen bij de dijkontwerpen. De uitkomst van deze beschouwing lezen wij graag in beknopte vorm terug in de Ruimtelijke Onderbouwing.

Toetsing omgevingsaspecten

Met betrekking tot enkele omgevingsaspecten hebben wij behoefte nog enkele zaken onder uw aandacht te brengen. In het bijzonder betreft het de inhoud van de watertoets en zaken rondom morfologie en waterbodemonitoring.

Watertoets

Het dijkversterkingsproject is over de volle lengte gesitueerd op het snijvlak van twee watersystemen: het binnendijkse regionale en het buitendijkse hoofdwatersysteem. Elk systeem heeft zijn eigen karakteristieken en beheerder. Eerder heeft Rijkswaterstaat er daarom voor gepleit om deze bijzondere situatie ook tot uitdrukking te laten komen in het onderdeel watertoets. Tot nu toe is daar geen, of op onderdelen slechts een beperkte, invulling aangegeven.

De beheerinspanningen van Rijkswaterstaat, zoals vastgelegd in de Waterwet, hebben betrekking op een drietal aspecten: 1. Waterkwantiteit 2. Waterkwaliteit en 3. Waterstaatkundig beheer.

Feitelijk zou de watertoets deze aspecten moeten omvatten en moeten relateren aan de met de dijkversterking samenhangende ingrepen. De huidige inhoud van de watertoets schiet op dit vlak tekort.

Ad 1

Behalve effecten met betrekking tot het waterbergend vermogen van het Markermeer/IJmeer vallen in deze categorie ook zaken als wateraanvoer en water(ijs)afvoer. We missen een korte beschouwing over deze laatstgenoemde aspecten.

Ad 2

Onder het aspect waterkwaliteit missen wij een korte verhandeling over welk effect het dijkversterkingsproject heeft op de ecologische waterkwaliteit van het Markermeer. De positieve uitkomsten van de uitgevoerde BPRW-toets zouden hier kort kunnen worden gepresenteerd en niet in par. 6.2.2.

Ad 3

Het waterstaatkundig beheer heeft betrekking op de instandhouding van het waterstaatswerk Markermeer inclusief de daarbij behorende infrastructurele functies. Wij missen een beschouwing over mogelijke effecten van het dijkversterkingsproject op het waterstaatswerk Markermeer. In het bijzonder zijn wij geïnteresseerd in mogelijk optredende morfologische veranderingen.

Versterkingsmodule 2 voorziet in de aanleg van een stadstrand. Hiertoe zal een omvangrijke hoeveelheid zand voor de bestaande primaire koring worden aangebracht. Ook module 3 is, voor zover wij hebben begrepen, aan de Markermeerzijde opgebouwd uit een zandig talud (zie

blz. 147). Dit zand zal, naar wij hebben vastgesteld, zoveel als mogelijk worden 'opgesloten' tussen strekdammen. Deze aanpak kan Rijkswaterstaat van harte ondersteunen. Aan de andere kant kan niet uitgesloten worden dat het zand onder invloed van stroming enige mobiliteit zal vertonen en neerslaat op andere plekken in de nabijheid van strand en mogelijk bij/in de haveningang van Hoorn. Een verslechtering van de bevaarbaarheid als gevolg van aanzanding op het areaal van Rijkswaterstaat is voor ons als verantwoordelijk (vaarweg)beheerder niet acceptabel.

Rijkswaterstaat dringt daarom aan op een goed monitoringsplan dat voorziet in een nulmeting en periodieke lodingen in een relevant te achten gebied tijdens én na de aanlegwerkzaamheden. Wij beschouwen een dergelijk plan als een belangrijke randvoorwaarde voor de afgifte van de Omgevingsvergunning en lezen dat graag terug onder een nog op te nemen beschouwing over morfologie/waterbodemmonitoring.

Scheepvaart

Het heeft Rijkswaterstaat wat verrast dat het aspect scheepvaart en/of recreatievaart op het Markermeer niet in verband wordt gebracht met het dijkversterkingsproject. Het zal u bekend zijn dat Rijkswaterstaat verantwoordelijk is voor veilig en vlot scheepvaartverkeer. In de Ruimtelijke Onderbouwing missen wij een beschrijving van mogelijk optredende effecten rondom toegankelijkheid en bevaarbaarheid en de wijze waarop deze eventuele effecten zoveel als mogelijk zullen worden beperkt. Wij begrijpen dat deze effecten voor een groot deel ook samenhangen met het uitvoeringsplan van de Alliantie, maar duidelijk zal zijn dat gedurende de realisatieduur de scheepvaart/recreatievaart geraakt zal worden door dit project. Wij verzoeken u de Ruimtelijke Onderbouwing op dit punt aan te vullen.

Gebruik rijksvastgoed

De buitenwaartse versterkingen, het stadsstrand in Hoorn en de oeverdijken zijn deels of geheel op een kadastrale ondergrond geprojecteerd welke thans bij het Rijk in eigendom is. De initiatiefnemer, zo is ons duidelijk gemaakt, streeft er naar om deze gronden na realisatie in eigendom te verwerven. Rijkswaterstaat is in beginsel bereid om t.z.t. en met tussenkomst van het Rijksvastgoedbedrijf aan deze eigendomsoverdracht mee te werken. Het lijkt Rijkswaterstaat gepast om in hoofdstuk 7 een kleine beschouwing op te nemen met betrekking tot het ruimtesbeslag van de buitenwaartse versterkingen, het onderliggend (rijks)vastgoed en de intentie van het Hoogheemraadschap met betrekking tot het toekomstig eigendom.

Beantwoording/reactie Rijkswaterstaat Midden Nederland

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Aan de ruimtelijke onderbouwing is in paragraaf 5.2.2 tekst toegevoegd over de extra buitendijkse gebruiksruimte die geen verband houdt met de waterveiligheidsopgave in relatie tot het Barro. Op dit moment is niet bekend wat het exacte ruimtebeslag zal worden. Dit omdat er nog wordt gewerkt aan het definitieve ontwerp. Duidelijk is wel dat het minder dan 5 ha is. De voorgenomen ontwikkeling voldoet dus aan de voorwaarden van het Barro op dit punt.

Nationaal waterplan

De opmerkingen over het Nationaal waterplan, het Deltaprogramma, de Deltabeslissingen en de flexibilisering van het peilregime hebben geleid tot toevoeging van extra tekst aan paragraaf 5.2.3 en paragraaf 6.2 in de ruimtelijke onderbouwing.

Toetsing omgevingsaspecten

In paragraaf 6.2.1 van de ruimtelijke onderbouwing is tekst toegevoegd waarmee tot uitdrukking is gebracht dat het tracé van de waterkering is gelegen op het snijvlak van twee watersystemen : het binnendijkse regionale watersysteem en het buitendijkse hoofdwatersysteem.

Watertoets

Zie de reactie bij de navolgende punten:

Ad 1

Deze aspecten zijn beschouwd in de uitgevoerde watertoets. De in- en uitlaten van het beheergebied van het Hoogheemraadschap worden aangepast, zodat deze blijven functioneren zoals in de huidige situatie. Voor de af- en aanvoer van het Markermeer heeft dit daarmee geen gevolgen.

In de ruimtelijke onderbouwing staat dit vermeld onder het kopje waterkwantiteit, bij de tekst inzake oppervlaktewater. Hier is opgenomen dat aan- en afvoer van water is gewaarborgd, evenals de beschikbare berging en de afvoer naar gemalen.

Onder hetzelfde kopje 'Waterkwantiteit', maar dan in de alinea inzake buitendijkse versterking is toegevoegd dat dit geldt voor het watersysteem van het Markermeer en de binnendijks gelegen gebieden. Daarnaast is de volgende tekst toegevoegd: De in- en uitlaten van het beheergebied van HHNK blijven functioneren zoals in de huidige situatie. Daardoor treden er voor de aan- en afvoer van water en ijs van het Markermeer ook geen wijzigingen op. De doorstroming van zowel water als ijs van het Markermeer wordt niet beïnvloed.

Ad 2

De BPRW (Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren)-toets betreft een toets aan het behalen van de KRW (Kaderrichtlijn Water)-doelen. In par. 6.2.1 - Waterkwaliteit is een tekst opgenomen over de toetsing aan de KRW-doelen. In de ruimtelijke onderbouwing is bij de tekst inzake

Waterkwaliteit (in paragraaf 6.2.1) een verwijzing opgenomen naar par. 6.2.2 waar wordt ingegaan op de BPRW-toets.

Ad 3

In het Projectplan Waterwet is in paragraaf 8.3.6 het volgende opgenomen hierover:

'Alleen de oeverdijk kan voor permanente effecten op de beroepsvaart zorgen. Uit onderzoek blijkt dat het zand maximaal 50 meter uit de teen van de oeverdijk verspreid wordt, binnen deze zone zijn geen vaarroutes of havens aanwezig. De vaarroutes voor de beroepsvaart liggen op enkele honderden meters van de oeverdijk, het is daarom niet aannemelijk dat zand van de versterking in de vaarroutes terecht komt en voor verondieping zorgt. Om dit te verifiëren zal een monitoringsprogramma worden opgezet. Dit programma wordt afgestemd met RWS, als waterbeheerder van het Markermeer.'

Scheepvaart

Dit aspect wordt beschreven in het Projectplan Waterwet (paragrafen 8.3.2.3 en 8.3.6 Scheepvaart). Hieruit volgt dat de realisatie van de oeverdijk geen effecten heeft op de scheepvaart in het Markermeer.

In de ruimtelijke onderbouwing is –ter verduidelijking– een paragraaf opgenomen over scheepvaart (paragraaf 6.13.1) en een tekst toegevoegd over waterrecreanten. Daarnaast is een paragraaf toegevoegd over recreatie (paragraaf 6.13.2).

Gebruik rijksvastgoed

In paragraaf 7.2.1 van de ruimtelijke onderbouwing is een beschouwing opgenomen over de verwerving van de benodigde gronden en de omvang van de te verwerven gronden. Daarbij is aangegeven dat een belangrijk deel van de te verwerven gronden eigendom is van het Rijk. Uit deze passage blijkt dat eigenaren van de benodigde gronden individueel worden benaderd met als doel om in goed overleg tot verwerving van de benodigde gronden te komen. Ook blijkt uit deze passage dat de aanpak van het grondverwervingstraject nog nader wordt uitgewerkt. Met de Staat is inmiddels overeenstemming over de verwerving van deze gronden door HHNK.

Over het advies van Rijkswaterstaat Midden Nederland heeft nader overleg en afstemming van de reactie hierop plaatsgevonden. Inmiddels heeft Rijkswaterstaat aangegeven dat naar tevredenheid invulling is gegeven aan het advies door aanvulling van de ruimtelijke onderbouwing op diverse punten.

De reactie van Rijkswaterstaat Midden Nederland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Vertrouwelijke onderzoeken archeologie

Op 19 oktober 2017 hebben wij van de aanvrager een brief ontvangen met het verzoek twee archeologische onderzoeken, welke betrekking hebben op archeologische waarden onder water, als vertrouwelijk te behandelen. Bij dit verzoek wordt een beroep gedaan op artikel 3:11, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, in samenhang gelezen met artikel 10, lid 2, aanhef en onder g van de Wet openbaarheid van bestuur, om onevenredige bevoordeling of benadeling van betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden te voorkomen. Wij besluiten om het verzoek van de aanvrager toe te wijzen en zullen de betreffende onderzoeken vertrouwelijk behandelen.

Inzage/zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning is gepubliceerd in het Noord-Hollands dagblad, het Parool en in de Staatscourant, op de websites www.noord-holland.nl, www.ruimtelijkeplannen.nl en op de websites van de gemeenten Amsterdam, Waterland, Edam-Volendam, Koggenland en Hoorn, en heeft met ingang van 14 december 2017, samen met de ontwerp vvgb van Provinciale Staten, gedurende zes weken ter inzage gelegen.

Er zijn 141 zienswijzen ingediend. Voor onze reactie op de ingediende zienswijzen verwijzen wij naar de bijgevoegde Nota van Beantwoording Zienswijzen. Deze Nota van Beantwoording Zienswijzen maakt integraal onderdeel uit van deze omgevingsvergunning. De ingediende zienswijzen hebben geleid tot enkele aanpassingen in de ruimtelijke onderbouwing, de Rapportage cultuurhistorie en in de voorschriften van deze omgevingsvergunning ten aanzien van het wijzigen van een provinciaal monument.

De Nota van Beantwoording Zienswijzen en een overzicht van de wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbesluiten zijn op 28 augustus 2018 aangeboden aan Provinciale staten van de provincie Noord-Holland met het verzoek om een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven. Bij besluit van 8 oktober 2018 hebben Provinciale Staten een definitieve verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor onderhavige omgevingsvergunning.

Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluiten

Na de besluitvorming over de ontwerpbesluiten is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Het betreft hier wijzigingen naar aanleiding van:

1. Toetsingsadvies Commissie voor de m.e.r.;
2. Actuele technische inzichten;
3. Zienswijzen;

4. Inpassen van overgangen en aansluiting fiets- en wandelverbinding;
5. Actualisering naar aanleiding van het uitvoeringsgereed maken van het ontwerp en redactionele wijzigingen;
6. Ruimtelijke inpassingsmaatregelen.

Deze wijzigingen hebben geleid tot aanpassingen van onder meer in de ruimtelijke onderbouwing en de Rapportage cultuurhistorie en in de voorschriften van deze omgevingsvergunning ten aanzien van het wijzigen van een provinciaal monument.

Een compleet overzicht van alle wijzigingen is opgenomen in paragraaf 1.6 van de ruimtelijke onderbouwing.

Informerende betrokken gemeenten over wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluiten

De betrokken gemeenten zijn ambtelijk gedurende het gehele vergunningenproces door de Alliantie Markermeerdijken geïnformeerd in het maandelijks projectgroepoverleg. In dit overleg zijn de wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbesluiten doorgenomen. In de projectgroep van 15 mei 2018 is tevens aandacht besteed aan de zienswijzen. Tevens zijn de belangrijkste punten van de zienswijzen in een persoonlijk gesprek met de gemeenten Hoorn, Koggenland en Edam-Volendam doorgenomen.

Op 28 juni 2018 zijn de wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbesluiten in het regionaal bestuurlijk overleg gepresenteerd.

C. INHOUDELIJKE BEOORDELING

C 1 Overwegingen ten aanzien van het gebruiken van gronden in strijd met een bestemmingsplan

Het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een planologische regeling (artikel 2.1, eerste lid, onder c, Wabo)

Voor de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' is een omgevingsvergunning nodig. Het project is beoordeeld aan de toetsingscriteria als bedoeld in artikel 2.12 van de Wabo.

In deze inhoudelijke beoordeling van de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' wordt allereerst de strijdigheid van het project met de betrokken bestemmingsplannen besproken. Vervolgens worden de in het kader van artikel 3.1.1 Bro en artikel 6.1 Bor ontvangen adviezen van de betrokken gemeenten besproken. Wij hebben de opmerkingen van de gemeenten codes gegeven, zo staat 'H' voor Hoorn, 'K' voor Koggenland, 'P' voor planologie, 'M' voor monument, 'O' voor overig enzovoort.

Bestemmingsplannen

Algemeen

In dit hoofdstuk 'Algemeen' wordt de toets aan de bestemmingsplannen op hoofdlijnen beschreven. In aansluiting hierop, onder 'Bestemmingsplannen per gemeente en module', beschrijven wij welke bestemmingsplannen per gemeente en module van toepassing zijn en wat de strijdigheden met deze bestemmingsplannen zijn.

Het ruimtebeslag van de versterking Markermeerdijken is gelegen in diverse bestemmingsplannen van de gemeenten Hoorn, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland en Amsterdam en in een beheersverordening van de gemeente Edam-Volendam.

Het project omvat een dijkversterking, met daarbij behorende kunstwerken, wandel-fietsverbindingen en andere meekoppelkansen. Deze onderdelen zijn alle betrokken bij de beoordeling op planologische strijdigheid.

Op een groot deel van het ruimtebeslag van de dijkversterking rust de dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering. Binnen deze bestemming zijn werken en werkzaamheden ten behoeve van de dijkversterking toegestaan. Dit deel is dan ook niet in strijd met de vigerende bestemmingsplannen. Ter plaatse waar de dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering (gedeeltelijk) niet is aangewezen, o.a. ter plaatse van de bestemmingen Agrarisch (met waarden), Groen, Tuin, Bedrijf, Water, Natuur(gebied), Dag- en Verblifsrecreatie, Recreatieve doeleinden-Strand, Verkeer-Verblijfsgebied en Verkeersdoeleinden is de dijkversterking wel in strijd met de vigerende bestemmingsplannen.

De fiets- en wandelverbinding valt voor een groot deel in de bestemming Verkeer. De fiets- en wandelverbinding is niet in strijd met die bestemming in de vigerende bestemmingsplannen. Het fiets-/wandelpad is wel in strijd met de bestemmingen Cultuur en ontspanning, Agrarisch met waarden, Natuur, Water, Waterkering (primaire bestemming) en Verkeersdoeleinden (zonder aanduiding langzaamverkeersroute). Ter plaatse van de bestemming Groen is het fiets- en wandelpad volgens de planregels in sommige bestemmingsplannen wel toegestaan en in andere niet.

De dijkversterking en het fiets- en wandelpad zijn in strijd met het standaarddwarsprofiel ter plaatse van de bestemming Verkeer (dit geldt alleen voor een bestemmingsplan in Waterland).

De kunstwerken zijn o.a. in strijd met de bestemmingen Groen, Natuur, Water en Waterstaat-Waterkering, omdat op die gronden geen gebouwen zijn toegestaan (inspectieschacht inlaat/uitlaat is conform

definitie bestemmingsplan een 'gebouw'), en met de bestemming Natuur omdat de maximaal toegestane bouwhoogte wordt overschreden.

Tevens is er strijdigheid met de bestemmingen Verkeer, Agrarisch met waarden, Leiding-Water, omdat hier geen bouwwerken zijn toegestaan die niet ten dienste zijn van deze bestemmingen.

Het ruimtebeslag van de dijkversterking is op nagenoeg het gehele traject van een dubbelbestemming Waarde-Archeologie (Waarde-Archeologie 1, 2, 3 etc.) voorzien. Ten behoeve van de dijkversterking is archeologisch onderzoek uitgevoerd. Uitgangspunt is dat archeologische waarden behouden blijven. Waar dit niet mogelijk is, zal dit leiden tot behoud ex situ. Zie paragraaf 6.6 Ruimtelijke Onderbouwing voor de resultaten van het archeologisch onderzoek en de wijze waarop met deze resultaten wordt omgegaan.

Binnen de bestemmingen Archeologie, Leiding-Water, Waarde-Aardkundig, Waarde-Landschap, Waterstaat-Waterkering, Beschermde structuur en Waarde Edams-Volendams Erfgoed, wordt er in de planregels een vergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde (aanlegvergunning) verplicht gesteld. Deze eis vervalt bij dit project echter op grond van artikel 5.10 van de Waterwet. Ingevolge dit artikel geldt, voor zover een bestemmingsplan voor de uitvoering van werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wabo vereist, een zodanige eis niet in het gebied dat is begrepen in een projectplan. Voor de versterking van de Markermeerdijken is een dergelijk projectplan op grond van de Waterwet vastgesteld.

Bestemmingsplannen per gemeente en module

Gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Het project ligt in een gebied waar de bestemmingsplannen 'Binnenstad', 'Hoornse Hop', 'Paraplu Bestemmingsplan Archeologie' en 'Grote Waal 2005' gelden.

De te realiseren functies in de gemeente Hoorn zijn: dijkversterking, wandel- en fietsverbinding, parkeervoorzieningen, stadsstrand, inlaat Noord (duiker), strekdammen en bruggen.

Het project is niet in strijd met de bestemmingsplannen 'Paraplu Bestemmingsplan Archeologie' en 'Grote Waal 2005'.

Strijdigheden

Bestemmingsplan Binnenstad

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Binnenstad' is de wandel- en fietsverbinding in strijd met de enkelbestemming 'Cultuur en

ontspanning' en de parkeervoorziening is in strijd met de enkelbestemming 'Groen'.

De voor 'Cultuur en ontspanning' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor gebouwen t.b.v. cultuur en ontspanning met daarbij behorende groenvoorzieningen, water, parkeervoorzieningen, nutsvoorzieningen en bouwwerken geen gebouwen zijnde. Binnen de bestemming cultuur-en ontspanning is het aanleggen van paden strijdig met de planregels nu de bestemmingsomschrijving hiertoe geen mogelijkheid geeft.

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn o. a. bestemd voor groenstroken, waterlopen en waterpartijen, woonstraten en paden en daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde en nutsvoorzieningen. Het aanleggen van parkeervoorzieningen is strijdig met het bestemmingsplan nu dit niet in de bestemmingsomschrijving wordt benoemd.

Bestemmingsplan Hoornse Hop

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Hoornse Hop' zijn de parkeervoorzieningen en Inlaat Noord in strijd met de enkelbestemming 'Markermeer'.

De voor Markermeer aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor de ontwikkeling van het waterecosysteem Markermeer en de daaraan eigen landschappelijke en natuurlijke waarden in dit gebied. Ook sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden als integraal waterbeheer, recreatie (uitgezonderd verblijfsrecreatie) en daarbij behorende kaden en dijken en bijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, vallen binnen de bestemmingsomschrijving.

De parkeervoorziening is strijdig met de bestemming nu deze mogelijkheid niet als zodanig wordt benoemd binnen de bestemmingsomschrijving.

Ook Inlaat Noord is niet overeenkomstig de bestemming Markermeer, de bouwhoogte als voorgeschreven wordt overschreden.

Gemeente Koggenland, module 3

Het project ligt in een gebied waar het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' geldt.

De te realiseren functies in de gemeente Koggenland zijn: dijkversterking, wandel- en fietsverbinding, uitlaatconstructie Noord, constructieve dijkversterking gemaal Westerkogge, inlaat gemaal Westerkogge, uitlaatconstructie Zuid en strekdammen.

Strijdigheden

Bestemmingsplan Landelijk Gebied

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' is de wandel- en fietsverbinding in strijd met de enkelbestemming 'Natuur-1', de Inlaat gemaal Westerkogge is in strijd met de enkelbestemmingen 'Natuur-1', 'Natuur-2' en 'Water' en de Uitlaatconstructies Noord en Zuid zijn in strijd met de enkelbestemmingen 'Natuur-1' en 'Recreatie-Dagrecreatie-1'.

De voor 'Natuur-1' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor natuur, dagrecreatief medegebruik en wateraanvoer, -afvoer en -berging.

De wandel- en fietsverbinding is strijdig met de bestemming Natuur-1, de mogelijkheid tot het aanbrengen van paden is niet in de planregels opgenomen.

Inlaat gemaal Westerkogge en de Uitlaatconstructies Noord en Zuid zijn in strijd met de bestemming Natuur-1, de bouwhoogte als voorgescreven wordt overschreden.

De voor 'Natuur-2' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en de landschappelijke waarden van de natuurgebieden en de landschappelijke openheid daarvan.

Inlaat gemaal Westerkogge is in strijd met de bestemming Natuur-2, de bouwhoogte als voorgeschreven wordt overschreden.

De voor Water aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor vaarten, sloten, en daarmee gelijk te stellen waterlopen, waterberging met behoud van natuurlijke en landschappelijke waarden met daarbij behorende kaden en dijken, paden en andere bouwwerken waaronder steigers, bruggen, dammen en/of duikers, en naar de aard daarmee gelijk te stellen kunstwerken. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

Inlaat gemaal Westerkogge is in strijd met de bestemming Water, er zijn geen gebouwen toegestaan ter plaatse van de bestemming Water.

Gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Het project ligt in een gebied waar de bestemmingsplannen 'Buitengebied Zeevang 2016', 'Dorpskernen 2016', 'Oorgat e.o.', 'De Broeckgouw', 'Bedrijventerrein Julianaweg e.o.', 'Oude Kom Volendam 2012', 'Kleiperk', 'Pieterman Slobbeland' en de beheersverordening 'Buitengebied Edam-Volendam 2015' gelden.

De te realiseren functies in de gemeente Edam-Volendam zijn: dijkversterking, wandel- en fietsverbinding, inlaat Zuid (duiker), afwateringsduiker Rietkoog, vijf constructieve dijkversterkingen:

Hornsluis, gemaal Warder, zwembad Warder, Bedijkte Waal, gemaal Volendam en een sloot.

Het project is niet in strijd met de bestemmingsplannen 'De Broeckgouw', 'Bedrijventerrein Julianaweg e.o.', 'Oude Kom Volendam 2012', 'Kleiperk', de beheersverordening 'Buitengebied Edam-Volendam 2015 (bestemmingsplan 'Buitengebied (1995))'.

Strijdigheden

Bestemmingsplan Buitengebied Zeevang 2016

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Buitengebied Zeevang 2016' is de dijkversterking in strijd met de bestemmingen 'Natuur' en 'Agrarisch met waarden'. De wandel- en fietsverbinding is in strijd met de bestemmingen 'Natuur', 'Water' en de functieaanduiding 'Specifieke vorm van water - Markermeer'. Inlaat Zuid is in strijd met de bestemming 'Water' en de functieaanduiding 'Specifieke vorm van water - Markermeer'. De sloot is in strijd met de bestemmingen 'Natuur' en 'Verkeer'. Afwateringsduiker Rietkoog is in strijd met de bestemmingen 'Water', 'Natuur', 'Agrarisch met waarden' en 'Verkeer' en tevens met de dubbelbestemming 'Waterstaat-waterkering'.

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor het behoud of het herstel van de aldaar voorkomende dan wel daaraan eigen natuurwetenschappelijke, landschappelijke, cultuurhistorische en aardkundige waarden.

De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Natuur', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

Het aanleggen van een wandel- en fietsverbinding is strijdig met de planregels nu de bestemmingsomschrijving hiertoe geen mogelijkheid geeft.

Afwateringsduiker Rietkoog is binnen de natuurbestemming niet toegestaan nu de bestemmingsomschrijving geen optie geeft tot het aanbrengen van kunstwerken ten behoeve van de waterkering.

Het realiseren van een sloot is in strijd met het bestemmingsplan, nu het zodanig realiseren van watergangen niet tot de bestemmingsomschrijving behoort.

De voor 'Agrarisch met waarden' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor veehouderijen en weidebedrijven, extensief recreatief medegebruik, water, groen en het behoud, herstel en de ontwikkeling van natuurlijke waarden.

Binnen deze bestemming is een dijkversterking niet toegestaan.

Afwateringsduiker Rietkoog is binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden' niet toegestaan nu de bestemmingsomschrijving geen optie geeft tot het aanbrengen van kunstwerken ten behoeve van de waterkering.

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor water met de voor de waterhuishouding en het verkeer in en over het water noodzakelijke voorzieningen, met daarbij behorende kaden en dijken en wateren, terreinen en overige onbebouwde gronden.

De voor Water en de functieaanduiding 'Specifieke vorm van water – Markermeer' gronden zijn o.a. bestemd voor afwijkend gebruik ten behoeve van doeleinden van landschap en natuur, sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden.

Het aanleggen van een wandel- en fietsverbinding is strijdig met de planregels nu de bestemmingsomschrijving hiertoe geen mogelijkheid geeft.

Inlaat Zuid is in strijd met de bestemming 'Water' en de functieaanduiding 'Specifieke vorm van water – Markermeer', omdat er geen gebouwen zijn toegestaan (inspectieschacht is voor mensen toegankelijk) en de maximaal toegestane bouwhoogte voor bouwwerken wordt overschreden.

Afwateringsduiker Rietkoog is binnen de bestemming 'Water' en de functieaanduiding 'Specifieke vorm van water – Markermeer', niet toegestaan nu er enkel water met de voor de waterhuishouding en het verkeer in en over het water noodzakelijke voorzieningen mogelijk zijn. De afwateringsduiker valt hier niet onder.

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor kaden, wegen, nutsvoorzieningen met daar bijbehorende wegen, paden en parkeerplaatsen.

Het realiseren van een sloot is in strijd met het bestemmingsplan, nu het zodanig realiseren van watergangen niet tot de bestemmingsomschrijving behoort.

Afwateringsduiker Rietkoog is strijdig met de planregels, de bestemmingsomschrijving geeft geen mogelijkheid tot het aanbrengen van kunstwerken ten behoeve van de waterkering.

De voor de dubbelbestemming 'Waterstaat-waterkering' aangewezen gronden zijn behalve voor de daar voorkomende basisbestemming tevens bestemd voor de waterkering en de waterbeheersing met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouw zijnde.

Afwateringsduiker Rietkoog is in strijd met deze dubbelbestemming omdat de maximaal toegelaten bouwhoogte voor bouwwerken wordt overschreden.

Bestemmingsplan Dorpskernen 2016

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Dorpskernen 2016' is de wandel- en fietsverbinding strijdig met de bestemmingen 'Agrarisch met waarden', 'Natuur' en 'Water.'

Het aanleggen van een wandel- en fietsverbinding is strijdig met de planregels nu de bestemmingsomschrijvingen hiertoe geen mogelijkheid geven.

Bestemmingsplan Oorgat e.o.

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Oorgat e. o.' is de dijkversterking in strijd met de bestemmingen 'Groen', 'Verkeer-verblijfsgebied', 'Tuin' en 'Bedrijf'.

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor groenvoorzieningen, water, wegen en paden. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Groen', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

De voor 'Verkeer-verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor verblijfsgebied met een functie voor verblijf, verplaatsing en gebruik ten dienste van de aangrenzende bestemmingen, parkeervoorzieningen en groenvoorzieningen. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Verkeer-verblijfsgebied', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor tuinen, erven en terreinen. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Tuin', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan. De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor bedrijven en o.a. ondergeschikte wegen, paden en nutsvoorzieningen. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Bedrijf', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

Bestemmingsplan Pieterman Slobbeland

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Pieterman Slobbeland' is de wandel- en fietsverbinding in strijd met de bestemmingen 'Verkeersdoeleinden' en 'Waterkering'.

De voor 'Verkeersdoeleinden' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor wegen en fiets- en voetpaden, waarbij langzaamverkeersverbindingen alleen zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'langzaamverkeersroute', of binnen een afstand van 10 meter aan de weerszijden daarvan.

Het aanleggen van een wandel- en fietsverbinding is strijdig met de planregels, omdat de te realiseren verbinding zich niet op of binnen een afstand van 10 meter aan de weerszijden van de aangegeven 'langzaamverkeersroute', bevindt.

De voor 'Waterkering' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor dijken en dijkbermen ten behoeve van de waterkering, waarbij langzaamverkeersverbindingen alleen zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'langzaamverkeersroute', of binnen een afstand van 10 meter aan de weerszijden daarvan.

Het aanleggen van een wandel- en fietsverbinding is strijdig met de planregels, omdat de te realiseren verbinding zich niet op of binnen een afstand van 10 meter aan de weerszijden van de aangegeven 'langzaamverkeersroute', bevindt.

Gemeente Waterland, module 11, 12, 13, en 14

Het project ligt in een gebied waar de bestemmingsplannen 'Buitengebied Waterland 2013', 'Camping-Jachthaven Uitdam' en 'Kernen Waterland 2013', gelden.

De te realiseren functies in de gemeente Waterland zijn: dijkversterking, wandel- en fietsverbinding, inlaat Katwoude, afwateringsduiker De Nes en een sloot.

Het project is niet in strijd met het bestemmingsplan 'Kernen Waterland 2013'.

Strijdigheden

Bestemmingsplan Buitengebied Waterland 2013

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Buitengebied Waterland 2013' is de dijkversterking in strijd met de bestemming 'Verkeer'. De wandel- en fietsverbinding is in strijd met de bestemmingen 'Verkeer' en 'Natuur-1'. Inlaat Katwoude is in strijd met de bestemming 'Natuur-1' en de dubbelbestemmingen 'Leiding-Water' en 'Waterstaat-waterkering'. Afwateringsduiker De Nes is in strijd met de bestemming 'Groen' en de dubbelbestemming 'Waterstaat-waterkering'. De sloot is in strijd met de bestemming 'Natuur-3' en de dubbelbestemming 'Waarde-aardkundig'.

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor wegen en paden, sloten, bermen en beplanting met daarbij behorende bruggen, dammen en/of duikers en naar aard gelijksoortige kunstwerken en andere bouwwerken. Er dient voldaan te worden aan het standaarddwarsprofiel.

De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Verkeer', de dijkversterking voldoet niet aan het standaarddwarsprofiel zoals aangegeven in het bestemmingsplan.

Het aanleggen van de wandel- en fietsverbinding is strijdig omdat ook hier niet voldaan wordt aan het standaarddwarsprofiel.

De voor 'Natuur-1' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor natuur en landschap, ontwikkeling natura 2000 gebied, sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden, zijnde dagrecreatief medegebruik met daarbij behorende kaden en dijken en andere bouwwerken.

Het aanleggen van een wandel- en fietsverbinding is strijdig met de planregels nu de bestemmingsomschrijving hiertoe geen mogelijkheid geeft.

Inlaat Katwoude is in strijd met de bestemming 'Natuur-1', omdat er geen gebouwen zijn toegestaan ter plaatse van deze bestemming (inspectieschacht inlaat Katwoude is voor mensen toegankelijk).

De voor Natuur-3 aangewezen gronden zijn bestemd voor alleen natuur. Het aanleggen van een sloot is strijdig met de bestemmingsplanregels, aangezien het graven en dempen van sloten wordt aangemerkt als strijdig gebruik.

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor groenstroken en beplanting, water met daaraan ondergeschikt wegen en paden en nutsvoorzieningen.

Afwateringsduiker De Nes is in strijd met de bestemming 'Groen', omdat er geen er geen gebouwen zijn toegestaan ter plaatse van deze bestemming (inspectieschacht afwateringsduiker De Nes is voor mensen toegankelijk).

De voor de dubbelbestemming 'Leiding-Water' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende basisbestemming, mede bestemd voor een hoofdwaterleiding en daar bijbehorende andere bouwwerken.

Inlaat Katwoude is in strijd met deze dubbelbestemming, omdat dit bouwwerk niet ten dienste staat van een hoofdwaterleiding zoals bedoeld.

De voor de dubbelbestemming 'Waterstaat-waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende basisbestemming, mede bestemd voor het behoud, het herstel en het beheer van de waterstaatsdoeleinden en de cultuurhistorische waarden.

Inlaat Katwoude en afwateringsduiker De Nes zijn in strijd met deze dubbelbestemming, omdat er geen gebouwen zijn toegestaan ter plaatse van deze bestemming (inspectieschachten zijn voor mensen toegankelijk).

De voor de dubbelbestemming 'Waarde-Aardkundig' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende basisbestemming, mede bestemd voor het behoud van de aardkundige waarden in de grond. Tot een strijdig gebruik wordt blijkens de planregels in ieder geval verstaan het graven van sloten, andere waterlopen of partijen. De realisatie van een sloot is onder deze bestemming niet toegestaan.

Bestemmingsplan Camping-Jachthaven Uitdam

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Camping-Jachthaven Uitdam' zijn de dijkversterking en de wandel- en fietsverbinding in strijd met de bestemming 'Water'.

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor waterhuishouding, water ten behoeve van recreatieve doeleinden, oevers en strandjes en behoud en versterking van de natuurwaarden. De dijkversterking past niet binnen deze bestemmingsomschrijving nu de dijk niet wordt aangelegd ten dienste van de waterhuishouding en het ook geen recreatieve doeleinden dient maar ten dienste staat van de waterkering.

De wandel- en fietsverbinding is tevens strijdig met de bestemming nu paden als zodanig niet mogelijk worden gemaakt.

Gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Het project ligt in een gebied waar de bestemmingsplannen 'Landelijk Noord' en 'Kinselmeer', gelden.

De te realiseren functies in de gemeente Amsterdam zijn: dijkversterking, wandel- en fietsverbinding en een sloot.

Strijdigheden

Bestemmingsplan Landelijk Noord

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Landelijk Noord' is de dijkversterking in strijd met de bestemmingen 'Natuur', 'Water' en 'Agrarisch met waarden - veenweidegebied'.

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor het behoud en herstel van natuur- en landschapswaarden, met bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals wandel- en fietspaden en water. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Natuur', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor waterhuishoudkundige doeleinden (waterveiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit). De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Water', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

De voor 'Agrarisch met waarden - veenweidegebied' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor het uitoefenen van een agrarisch bedrijf. De dijkversterking is in strijd met de bestemming "Agrarisch met waarden - veenweidegebied", het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

Bestemmingsplan Kinselmeer

Ter plaatse van bestemmingsplan 'Kinselmeer' is de dijkversterking in strijd met de bestemmingen 'Natuurgebied' en 'Dag- en verblijfsrecreatie'.

De voor 'Natuurgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor de op natuurbehoud gerichte agrarische exploitatie en tevens voor het

behoud en herstel van de daar voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke en natuurlijke waarden alsmede voor water. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Natuurgebied', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

De voor 'Dag- en verblijfsrecreatie' aangewezen gronden zijn o.a. bestemd voor de dagrecreatie in relatie tot het aangrenzende Kinselmeer en voor recreatieverblijven met de daarbij behorende voorzieningen en bergruimten en voor het op beperkte schaal kamperen. De dijkversterking is in strijd met de bestemming 'Dag- en verblijfsrecreatie', het realiseren van een dijkversterking is niet toegestaan.

Voor een gedetailleerde planologische toetsing verwijzen wij verder naar de Ruimtelijke Onderbouwing en de bijlage 'Versterking Markermeerdijken Toetsing planologische strijdigheid.'

Advisering gemeenten

Advies gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Gemeente Hoorn heeft op 6 november 2017 met betrekking tot de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' als volgt geadviseerd:

Allereerst willen we benadrukken dat de gemeente Hoorn verheugd is dat de procedures voor de dijkversterking zijn gestart. Dankzij de dijkversterking kan Hoorn een aantal van haar kustambities realiseren, namelijk een stadsstrand en fiets- voetpad langs de Westerdijk. Met de omgevingsvergunning die nu is aangevraagd, worden de eerste stappen naar verwezenlijking van deze ambities gezet en ontstaat ruimte voor het zetten van de vervolgstappen.

Module 1

De gemeente wil van de dijk tussen Visserseiland en Schouwburg Het Park een levendig gebied maken met een stedelijke uitstraling. Het gebied ligt langs de historische binnenstad en op een steenworp afstand van het winkel- en uitgangscentrum van de stad. Daarmee kan het een belangrijke schakel vormen tussen het centrum en het Markermeer. Bij de inrichting van het gebied kan het historische tracé van de Westfriese Omringdijk meer tot leven komen, bijvoorbeeld door toepassing van kunst in de dijk. Met de aanleg van een fiets-voetpad aan de buitenzijde van de Westerdijk wordt een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van het gebied.

H/P1) Kruinhoogte in module 1

In deze module wordt uitgegaan van versterking aan de buitenzijde van de dijk met een minimale verhoging van de kruin op enkele locaties. Wij adviseren om bij de ter inzage legging duidelijk aan te geven op welke

locaties verhoging nodig is. In deze module luistert een lichte verhoging namelijk heel nauw. Vooral voor de huizen direct naast Schouwburg Het Park geldt dat een lichte verhoging van de dijk een grote impact op het uitzicht vanuit de woning/tuin op het water kan hebben. De dijkversterkingsoplossing in deze module is onder meer gekozen om deze impact te minimaliseren.

Module 2

De aanleg van de oeverdijk biedt een unieke kans om de kust langs de Grote Waal meer te beleven en om een recreatieve voorziening aan de stad en regio toe te voegen. De oeverdijk wordt daarom ingericht als stadsstrand en bereikbaar gemaakt voor auto's, fietsers en voetgangers. Op het stadsstrand komen parkeervoorzieningen en voorzieningen voor sport, spel en vermaak.

H/P2) Ruimtelijke impact

Een gezamenlijk belang van zowel de aanvrager van de omgevingsvergunning, het bevoegd gezag en de gemeente Hoorn is de ruimtelijke impact van de dijkversterking, en in het bijzonder van de aanleg van de oeverdijk, op de stad Hoorn. Daarnaast biedt de dijkversterking nieuwe kansen voor de stad en de regio. We stippen het belang van de ruimtelijke kwaliteit en behoud van de cultuurhistorische waarden graag aan zodat ook bij de uitwerking van de plannen hier voldoende aandacht voor is.

H/P3) Ruimtebeslag

Het ruimtebeslag van de oeverdijk heeft een directe relatie met bovengenoemde ruimtelijke impact. We denken dat de impact deels wordt beheerst door de gebruiksfunctie die we aan de nieuwe dijk toevoegen. Desondanks is het zaak om niet meer grond aan te leggen dan strikt noodzakelijk voor dijkveiligheid en recreatief gebruik. Het maximale ruimtegebruik waar nu van uit wordt gegaan, vinden wij fors. De winst die volgens ons kan worden geboekt is door definitieve keuzes voor de dimensies van de oeverdijk niet eenzijdig af te laten hangen van kostenefficiëntie bij beheer en onderhoud. De ruimtelijke kwaliteit van het gebied moet een volwaardige rol spelen in de definitieve keuzes. Wij denken hierbij aan de grootte van de slijtlaag en de breedtes van de strekdammen. Wij adviseren om na aanleg van de oeverdijk eerst een aantal jaren te leren van het gedrag van het nieuwe grondlichaam. Op basis van die ervaringen kan een betere keuze worden gemaakt voor de wijze van beheer en onderhoud. Zo wordt overdimensionering aan de voorzijde voorkomen.

Module 3

De oeverdijk krijgt in dit gebied een meer natuurlijke invulling. Het is tevens de uitloop van het stadsstrand met ter hoogte van de Galgenbocht een hondenstrandje. Het fiets-voetpad vervolgt zijn weg

richting Amsterdam. De natuur die hier wordt toegevoegd, moet volgens ons ook kunnen worden beleefd.

H/P4) Ruimtebeslag

Het advies ten aanzien van het ruimtebeslag in module 2 heeft tevens betrekking op module 3.

H/P5) Module 3, Fiets- voetpad

In de plannen wordt het fiets- voetpad vanaf het stadsstrand doorgetrokken over de kruin van de oeverdijk, maar buigt al snel af naar de Westfriese Omringdijk. De aanwezigheid van watervogels zou het verder doortrekken van het fiets- voetpad over de oeverdijk naar Koggenland belemmeren. Wij zijn hier niet van overtuigd en wij denken dat de nieuwe natuur in module 3 wel degelijk meer beleefd kan worden dan nu in de plannen is opgenomen. Wij verzoeken dan ook grondiger onderzoek te doen naar de mogelijkheden het fiets- voetpad door te trekken over de oeverdijk.

H/P6) Onderwaterlandschap

De aanwezigheid van waterplanten vormt nu al een groot probleem voor de recreatiesector in het Hoornse Hop. Overmatige groei van waterplanten is een risico voor het comfort en de zwemwaterkwaliteit van een zwemlocatie. Wij adviseren dat bij de aanleg van de oeverdijk dit belang wordt meegenomen. Bijvoorbeeld bij de keuze van de definitieve grondsoort voor de oeverdijk en hoe zich dat verhoudt tot waterplantengroei.

Beantwoording/reactie Gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Ad H/P1)

In het Projectplan is in hoofdstuk 7 (de beschrijving per module) vermeld dat de kruin bij module 1 wordt rechtgetrokken tot NAP +2,7 m. Dit is een minimale ophoging ten opzichte van de huidige situatie. Op een aantal locaties is dit maximaal 0,2 meter, op de overige stukken is dit minder.

Ad H/P2)

Het belang van de ruimtelijke kwaliteit en het zoveel mogelijk behouden van de cultuurhistorische waarden is meegenomen bij de planvorming en heeft in het project blijvend de aandacht.

Ad H/P3 en Ad H/P4)

Er zijn verschillende vereisten waar de oeverdijk minimaal aan moet voldoen om de waterkerende veiligheid te borgen. Zo is het 'veiligheidsprofiel' minimaal nodig om aan de veiligheidsopgave te voldoen. Daarnaast wordt voorzien in een 'slijtlaag'. Deze slijtlaag beperkt de noodzaak tot frequente zandsuppletie. Uitgangspunt is dat één keer in de 25 jaar een suppletie en een herprofilering van zand

nodig is om het minimale profiel (veiligheidsprofiel) in stand te houden. De omvang van het veiligheidsprofiel en van de slijtlaag wordt bij een nadere uitwerking van het ontwerp geconcretiseerd. Bij het ontwerp zal nadrukkelijk rekening worden gehouden met de ruimtelijke kwaliteit van de oeverdijk en de omgeving. De Alliantie werkt hierbij samen met de provincie Noord-Holland en de verschillende gemeenten, waaronder de gemeente Hoorn.

Ad H/P5)

De reden voor het niet doortrekken van het fietspad is niet de aanwezigheid van watervogels. Voor een deel van de oeverdijk is compensatie voorzien in het kader van Natuurnetwerk Nederland. De rust voor verschillende soorten is essentieel en daarom is een deel van het compensatiegebied aangewezen als niet toegankelijk zodat de natuur de volledige ruimte krijgt. Hierbij gaat het niet om watervogels, maar vooral om moerasvogels in de te ontwikkelen moerassen, maar ook om soorten als wezel, hermelijn, noordse woelmuis en ringslang. Deze soorten kunnen zowel in de moerassen als op de oeverdijk voorkomen. Dit is ook positief voor aangelegen delen, omdat soorten zich kunnen verspreiden vanuit het rustige deel of zich juist kunnen terugtrekken naar het rustige deel.

Ter hoogte van de Hulk bevindt zich een visdiefjeskolonie. Verstoring in de gebruiksfase moet voorkomen worden en dat kan alleen door recreanten geen toegang te geven.

Een groot deel van de oeverdijk is beleefbaar. Er zijn logische recreatieve rondjes gemaakt en er kan nog steeds achter de dijk gefietst en op de oude dijk gelopen worden.

Ad H/P6)

De oeverdijk zal grotendeels uit zand bestaan en zal de huidige voedselrijke bodem bedekken. In de toplaag boven water wordt klei doormengd, zodat het zand niet zal verstuiven en planten kunnen groeien. Onder water wordt geen klei aangebracht, zodat waterplanten geen voedselrijke basis hebben om te ontwikkelen.

Het advies van gemeente Hoorn geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Koggenland, module 3

Gemeente Koggenland heeft op 8 november 2017 met betrekking tot de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' als volgt geadviseerd:

K/P1)

De werkzaamheden in het dijkversterkingsproject vinden binnen onze gemeente plaats ter hoogte van het dorp Scharwoude in het gebied

aangeduid als module 3. In dit gebied is de aanleg van een oeverdijk voorzien met bijbehorende strekdammen.

Wij kunnen instemmen met de aanleg van een oeverdijk in dit gebied. Wij vragen u wel te bevorderen dat al bij de start van de formele procedure van het projectplan de optimalisatie van de oeverdijk en strekdammen in beeld is gebracht. Hiermee wordt ook meer recht gedaan aan de toezegging van de Alliantie Markermeerdijken om te bezien in hoeverre door materiaalgebruik de oeverdijk en strekdammen beperkt /kleiner kunnen worden.

De raad heeft kennis genomen van het advies van het college om akkoord te gaan met de aanleg van een oeverdijk in onze gemeente in het kader van het dijkversterkingsproject Markermeerdijken en van het verzoek van het college aan GS te bevorderen dat voorafgaand aan het ter inzage leggen van het ontwerp projectplan Waterwet, de optimalisatie van de oeverdijk en strekdammen in het plan wordt opgenomen.

K/P2)

De raad vraagt GS met klem om toch het alternatief aangedragen door de inwoners van Scharwoude, zoals verwoord in de 'Onderbouwing provinciale voorkeur voor het opnemen van een oeverdijk bij Scharwoude in het Ontwerpprojectplan Waterwet' van 17 juli 2017, alsnog te laten onderzoeken.

Daarnaast vraagt de raad GS bij haar afwegingen nadrukkelijk meer rekening te houden met het gevoel van bewoners van Scharwoude dat door de aanleg van een oeverdijk voor het dorp het zicht op het open water van het Markermeer verloren gaat en dat het landschap ingrijpend wijzigt. Deze argumentatie was juist reden om de aanleg van de oeverdijk in Zeevang te laten vervallen en daar te opteren voor buitendijkse versterking.

Beantwoording /reactie gemeente Koggenland, module 3

Ad K/P1)

Het permanente ruimtebeslag is op de basiskaart in bijlage 11.1 van het Bijlagenboek bij het PPW aangegeven door middel van het permanente horizontale ruimtebeslag en het opleverprofiel 2021 per maatgevend dwarsprofiel. Voor de oeverdijk wordt het permanente horizontale ruimtebeslag bepaald door de buitenste contouren van de slijtlaag, inclusief een ruimtereservering voor de strekdammen en opsluitconstructies. Het exacte ruimtebeslag van de oeverdijk wordt bij een nadere uitwerking van het ontwerp geconcretiseerd. Met de keuze voor deze werkwijze behoudt de Alliantie enige ruimte het ontwerp aan te passen als nieuwe en/of innovatieve (kosten) technische inzichten qua ontwerp en/of uitvoering hier aanleiding toe geven (zie ook paragraaf 1.5.1.1 PPW). Ook zou wachten met het ter inzage leggen

van een (O)PPW tot het geoptimaliseerde ontwerp in dit geval de mijlpalen voor waterveiligheid in gevaar brengen. Overigens is deze werkwijze niet ongebruikelijk bij versterkingsprojecten van deze omvang.

Ad K/P2)

Vergunningaanvrager heeft in een eerdere fase het voorstel van bewoners onderzocht en geconcludeerd dat daarmee het veiligheids-tekort niet opgelost wordt. Deze conclusie wordt bevestigd door de review-commissie die de variant van de bewoners recentelijk nogmaals heeft beoordeeld. Er zijn geen nieuwe inzichten of ontwikkelingen die wijzen op een andere conclusie (alle documenten behorende bij de review zijn in te zien op de website van de Markermeerdijken:

https://www.markermeerdijken.nl/markermeerdijken/achtergrondinformatie_3263/item/review-commissie_13174.html).

Wij stemmen in met de oeverdijk op deze locatie, omdat op deze manier de Westfriese Omringdijk hier behouden kan blijven en de natuurcompensatie robuust en op één locatie gerealiseerd kan worden. De overwegingen om in module 7 niet te kiezen voor de oeverdijk, maar voor een buitenwaartse versterking, staan beschreven in paragraaf 4.3.7 van het PPW. Bij de keuze voor een buitenwaartse versterking hebben niet alleen argumenten ten aanzien van landschapsbeleving en woonbeleving een rol gespeeld. De buitenwaartse versterking heeft in tegenstelling tot de oeverdijk geen negatief effect op het schootveld van de Stelling van Amsterdam (UNESCO werelderfgoed) ter hoogte van het fort bij Edam. Bovendien kan met een buitenwaartse asverschuiving de aansluiting tussen module 6 en 7 eenduidig worden vormgegeven; de buitenwaartse versterking uit module 6 wordt hiermee voortgezet. Daarmee wordt voorkomen dat hier een afwisselend buitenwaartse en vervolgens binnenwaartse versterking of oeverdijk in het landschap ontstaat. Door de realisatie van de oeverdijk bij Scharwoude is het tot slot mogelijk de Westfriese Omringdijk vrijwel geheel te behouden. Dat argument gaat niet op voor een oeverdijk bij Zeevang. De situatie bij Zeevang verschilt kortom op een aantal punten met die bij Scharwoude. Om die reden heeft de gemaakte afweging een andere uitkomst.

Het advies van gemeente Koggenland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Gemeente Edam-Volendam heeft op 1 november 2017 met betrekking tot de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' als volgt geadviseerd:

Sinds 2008 is gewerkt aan de totstandkoming van het huidige Projectplan Waterwet, waarbij veel varianten van de mogelijke oplossingen de revue zijn gepasseerd, van binnen-buitenwaartse

versterking, tot oeverlanden. Onder het auspiciën van de Alliantie Markermeerdijken zijn veel problematische zaken en knelpunten opgelost en is in ieder geval de nodige duidelijkheid gekomen, bijv. met de gewijzigde versterkingsoplossing ter hoogte bij het Noordeinde van Volendam. Op deze wijze is binnen de mogelijkheden tegemoet gekomen aan de wensen van bewoners. Ook voor het traject van de polder Zeevang zijn na oorspronkelijke 'oplossingen' die op weinig draagvlak konden rekenen uiteindelijk de meer traditionele oplossing naar voren gekomen van een buitenwaartse versterking, zij het met bescheiden voorlanden.

EV/P1)

Gelet op de onderhavige aanvraag omgevingsvergunning zijn wij dan ook bereid mee te werken aan de afwijking van de betreffende bestemmingsplannen.

Wel willen wij het college van Gedeputeerde Staten een aantal zaken in het bijzonder onder de aandacht brengen. De gemeente vindt de huidige oplossing ter hoogte van de polder Zeevang aanvaardbaar maar wijst de optie van de zogenaamde oeverlanden (moet zijn: 'oeverdijk') af vooral vanwege het ontbreken van draagvlak bij bewoners en stakeholders.

EV/P2)

In de procedure en uitwerking van de dijkversterking wordt gewerkt van grof naar fijn in die zin dat de nadere uitwerking nog moet plaatsvinden en in het definitieve ontwerp worden ondergebracht. Dat geldt ook voor de voorlanden ter hoogte van Zeevang en de fiets-wandel pad over en langs de dijk. Over een aantal zaken is reeds een aanzet gemaakt om bepaalde zaken gedetailleerd en helder te krijgen. Zo hebben wij in overweging gegeven om ter hoogte van polder Zeevang in plaats van gecombineerd fietspad op de rijweg, een vrijliggend fietspad te onderzoeken als dat voor de verkeersveiligheid wenselijk is.

EV/P3)

Het blijft ook wenselijk dat de infrastructuur en weginrichting ter hoogte van zwembad Warder nader wordt bekeken opdat de situatie ter plaatse helder en verkeersveilig wordt. Ook de natuurlijke inrichting van de voorlanden ter hoogte van Zeevang en de nieuwe binnenbermen behoort aandacht te krijgen op dusdanig wijze dat er voldoende maatschappelijk draagvlak wordt bewerkstelligd.

EV/P4)

In het kader van het projectplan zal de Alliantie in principe en voor zover mogelijk de bestaande situatie als het gaat om wandel-fietspaden wegen terugbrengen in de oorspronkelijke staat. Wij nemen aan dat dit ook de niet-officiële strandjes/zandbanken betreft die langs de kust van Zeevang bijdrage leveren aan het informele en natuurlijk karakter

van deze strook. Het is wenselijk deze belevingsplekken terug te brengen.

EV/P5)

Tenslotte is er een punt dat in samenspraak met de gemeente Waterland aandacht behoeft. In het projectplan wordt een fietspad op de rijweg voorzien op het traject ten zuiden van Marinapark/De Pieterman te Volendam. De gemeente Waterland heeft de wens uitgesproken een vrijliggend fietspad op het talud van de oude dijk bij Katwoude. Omdat een goede fietsverbinding van en naar Volendam ook in het belang van deze gemeente is, kunnen wij de wens van de gemeente Waterland onderschrijven om een nader onderzoek naar de mogelijkheden van een dergelijk vrijliggend fietspad.

Beantwoording/reactie gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Ad EV/P1)

Wij begrijpen dat met oeverlanden oeverdijk wordt bedoeld. Deze komt er niet en daarmee is tegemoet gekomen aan de wensen van bewoners en stakeholders.

Ad EV/P2)

In module 7 (Polder Zeevang) blijft de fiets- en wandelverbinding op de huidige locatie aanwezig, dat wil zeggen: fietsers op de weg die loopt over de berm en wandelaars over de kruin van de dijk. Vanuit verkeersveiligheid is er geen aanleiding de fiets- en wandelverbinding bij deze module anders vorm te geven.

Ad EV/P3)

In het PPW is ter hoogte van het zwembad Warder (module 6) aan de buitenzijde van de dijk over een lengte van circa 250 meter extra ruimte toegevoegd om de op- en afrit van de fiets- en wandelverbinding in te passen. Met deze aanpassing ten opzichte van het OPPW is voldoende ruimte aanwezig om ter plaatse een verkeersveilige weginrichting te realiseren.

In module 7 (Polder Zeevang) wordt als meekoppelkans bij verschuiving van de weg de nieuwe brede binnenberm op een ecologische manier ingericht en onderhouden. Hierdoor ontstaan voor verschillende soorten mogelijkheden om zich beter langs de dijk te verspreiden. Daarnaast zal ruimtelijke en ecologische kwaliteit toegevoegd worden door buitendijks vier korte voorlanden te realiseren. De voorlanden en de ingerichte binnenberm vergroten de biodiversiteit. Bijkomend voordeel is dat natuurgebieden binnen- en buitendijks beter met elkaar verbonden worden.

Ad EV/P4)

In het PPW is naar aanleiding van zienswijzen opgenomen dat alle geraakte 'informele' strandjes, die geen officiële zwemwaterlocatie zijn, na de uitvoering van de werkzaamheden weer als strandje worden hersteld.

In de loop van de tijd zullen langs het gehele dijktraject op natuurlijke wijze mogelijk weer nieuwe strandjes ontstaan. In modules 7 en 15 worden tevens de condities geschapen waardoor de ontwikkeling van een soortgelijke zachte land-water overgang sneller mogelijk worden gemaakt. Daar waar mogelijk wordt bij het scheppen van deze condities gebruik gemaakt van de oorspronkelijk aanwezige natuursteenbekledingsmaterialen (zie paragraaf 6.13.2 'Recreatie' van de ruimtelijke onderbouwing en paragraaf 8.3.2.5 PPW).

Ad EV/P5)

Een nieuw vrijliggend fietspad is geen onderdeel van de versterkingsopgave in het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma 2. Het staat de gemeente vrij om de mogelijkheden nader te onderzoeken samen met andere partijen, zoals de provincie, en het fietspad na gereedmelding van het project aan te leggen.

Het advies van gemeente Edam-Volendam geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Waterland, module 11, 12, 13, en 14

Gemeente Waterland heeft op 6 november 2017 met betrekking tot de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' als volgt geadviseerd:

Kern

De aanvraag om omgevingsvergunning heeft betrekking op de activiteit 'gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan'. De activiteit past binnen het project Versterking Markermeerdijken waarbij de veiligheid van het achterland tot normniveau wordt hersteld. Wij erkennen de noodzaak van deze activiteit, ondersteunen het merendeel van de gekozen oplossingen en zijn bereid mee te werken aan de afwijking van het vigerende bestemmingsplan.

Aandachtspunten/wensen

W/P1) Terugbrengen strandjes

Wij adviseren het college van Gedeputeerde Staten verder om aandacht te besteden aan het terugbrengen van de bestaande strandjes die veel gebruikt worden door inwoners en recreanten.

W/P2)

Hiernaast zouden wij graag een vrij liggend recreatief fietspad gerealiseerd zien worden op het talud van de oude dijk bij Katwoude. De mogelijkheden voor realisatie zien wij graag nader onderzocht.

De provincie heeft nu voorgesteld een breder onderzoek te (laten) doen naar de effecten van recreatie op de natuur. Dit naar aanleiding van het herhaalde verzoek van gemeenten naar een fiets/wandelverbinding op de kruin of het talud van de dijk bij Katwoude. Het lijkt goed om te wachten op de uitkomsten van dit onderzoek en pas daarna de dijk-versterking bij Katwoude verder te gaan ontwerpen.

Wij zijn op dit moment in overleg met de Alliantie over mogelijkheden hiertoe en hopen op uw positieve stem in deze.

Beantwoording/reactie gemeente Waterland, module 11, 12, 13, en 14

Ad W/P1)

In het PPW is naar aanleiding van zienswijzen opgenomen dat alle geraakte 'informele' strandjes, die geen officiële zwemwaterlocatie zijn, na de uitvoering van de werkzaamheden weer als strandje worden hersteld. In de loop van de tijd zullen langs het gehele dijktraject op natuurlijke wijze mogelijk weer nieuwe strandjes ontstaan (zie paragraaf 6.13.2 'Recreatie' van de ruimtelijke onderbouwing en paragraaf 8.3.2.5 PPW).

Ad W/P2)

Een nieuw vrijliggend fietspad is geen onderdeel van de versterkingsopgave in het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma 2. Het staat de gemeente vrij om de mogelijkheden nader te onderzoeken samen met andere partijen, zoals de provincie, en het fietspad na gereedmelding van het project aan te leggen.

Het advies van gemeente Waterland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Gemeente Amsterdam heeft op 17 oktober 2017 met betrekking tot de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' als volgt geadviseerd:

Wij waarderen de heldere en juiste beschrijving van de ruimtelijke kwaliteit en bestaande waarden voor zover het ons grondgebied betreft. Ook de beschrijving van de veiligheidstekorten zijn duidelijk: de Uitdammerdijk is op delen niet hoog genoeg, op delen binnenwaarts instabiel en op delen schiet de kwaliteit van de taludbekleding tekort. De oplossing wordt gevonden in een gecombineerde versterking (binnen- en buitenwaarts), met uitzondering van de locaties van de recreatieverenigingen aan het Kinselmeer, waar de dijk buitenwaartse versterkt wordt. Bijzonder aandachtspunt daarbij is Kinselmeer Noord, waar tevens sprake is van een asverschuiving en daarmee samenhangende vergraving van het oude dijklichaam.

Op basis van de ontwerp ruimtelijke onderbouwing ontstaat een goed beeld van de afwegingen die daarbij een rol hebben gespeeld. We waarderen de zorgvuldigheid van de benadering en het streven naar een helder, eenduidig profiel voor de hele Markermeerdijk, met inachtneming van de gedifferentieerde ontstaansgeschiedenis van het landschap. De nadruk is komen te liggen op versterking met behoud van de oude dijk in plaats van oplossingen waarbij het dijklichaam over een grote lengte wordt vergraven. De dijk wordt beschouwd als een 'levend organisme', dat door de eeuwen heen vaak is aangepast en versterkt en waarvan de wijzigingsgeschiedenis onderdeel is geworden van de esthetische en cultuurhistorische waarde. Tegen die achtergrond is een zorgvuldige herprofilering van de historische dijk goed verdedigbaar.

Wij steunen ook de gekozen oplossing ter plaatse van recreatievereniging Kinselmeerzicht aan de noordkant van het Kinselmeer. Door de buitenwaartse asverschuiving die hier over een lengte van enkele honderden meters wordt toegepast, gaat in fysieke zin een deel van de oude dijk (als historisch bodemarchief) verloren. De impact op de beleving van de dijk als één doorgaande structuur is echter beperkt en de historische relatie met het nabijgelegen binnendijkse meer, als restant van een voormalige dijkdoorbraak, kan door deze oplossing in stand blijven.

A/P1)

Met betrekking tot het dijkprofiel adviseren wij u (beter) vast te leggen dat een zo steil mogelijk buitentalud in combinatie met een smalle kruin gerealiseerd moet worden, zodat het karakter van een historische dijk behouden blijft. De verhouding 1:4 mag niet groter worden om het historisch karakter te behouden.

A/P2)

De ervaring leert dat in de nadere uitwerking en voorbereiding van de uitvoering per module factoren van technische, financiële en maatschappelijke aard hun invloed zullen doen gelden op de ruimtelijke kwaliteit. Daardoor bestaat het risico dat de helderheid van uitgangspunten onder druk komt te staan. Dit spanningsveld vraagt bewaking, bijvoorbeeld in de vorm van een supervisor (of supervisie-team) die in opdracht van de provincie in alle planfasen en bij alle modules de kwalitatieve uitgangspunten bewaakt.

A/P3)

U stelt dat het project past binnen de uitgangspunten van onze Structuurvisie en dat oordeel delen wij grotendeels. Op twee onderdelen adviseert onze Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) echter dat de plannen niet passen in het Hoofdgroenstructuurbeleid.

Het betreft locaties voor gronddepots in Waterland en de stedenbouwkundige consequenties van de voor recreatie aantrekkelijker wordende dijk.

De wijze waarop ingespeeld wordt op de verbeterende omstandigheden voor recreatie die door de aanpassingen aan de dijk zullen ontstaan.

Naar oordeel van de TAC wordt daar onvoldoende op voorgesorteerd.

Dat gaat niet alleen om uitzicht maar ook om verblijfsrecreatie als de toegankelijkheid van zwemwater is vergroot, om binnendijs vogels kijken en door minder natte omstandigheden verminderd risico voor parkeren. Meer parkeren is niet wenselijk maar wel een kwalitatieve verbetering van de reeds aanwezige parkeermogelijkheden.

Wij realiseren ons dat parkeren ook deel uitmaakt van het vormgevingsspoor, waarbij wij via de Samenwerkingsovereenkomst betrokken zullen zijn, maar adviseren u om in de ruimtelijke onderbouwing heldere uitgangspunten met betrekking tot deze stedenbouwkundige consequenties op te nemen. Amsterdam zet in op bereikbaarheid van het groen en de scheggen per ov en fiets, wat inhoudt dat het wegprofiel niet royaler mag worden en het aantal parkeerplaatsen niet substantieel groter mag worden. Een breder wegprofiel kan leiden tot een toename van het sluipverkeer dat de files op de N247 wil mijden.

A/P4)

In de ontwerp ruimtelijke onderbouwing wordt (paragraaf 2.5.15) gerefereerd aan een intentieovereenkomst met de recreatieverenigingen Kinselmeer over parkeren, maar het is niet duidelijk welke oplossing wordt aangevraagd en welk ruimtebeslag daaraan gepaard gaat. Zoals u kunt lezen in de brief van de Bestuurscommissie Noord bestaat er bij de verenigingen behoefte aan een overloop parkeerplaats in de directe nabijheid van de zeilvereniging ten tijde van wedstrijden. De suggestie wordt gedaan om dat toe te staan op de private locatie het Boschje, een terrein met bestemming verblijfsrecreatie. Het past niet in het verkeersbeleid van Amsterdam om hier extra parkeerplaatsen in de openbare ruimte te realiseren en wij verwijzen graag naar het ruime openbare (en vaak maar gedeeltelijk benutte) parkeerterrein ten noorden van Durgerdam dat op loopafstand van de zeilvereniging ligt.

Beantwoording/reactie gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Ad A/P1)

Voor het profiel van de nieuwe dijk geldt als ontwerpuitgangspunt dat het buitentalud zo steil mogelijk wordt waarbij de stabiliteit gewaarborgd is en dat het binnentalud niet flauwer wordt dan 1:3 bij aanleg (zie par. 4.1.1 van het PPW).

Ad A/P2)

Het PPW (Projectplan Waterwet) en de benodigde vergunningen bevatten de oplossingen per module en leggen het daarmee gepaard gaande

ruimtebeslag vast. Parallel hieraan werkt de Alliantie aan het uitvoeringsgereed maken van het ontwerp voor de Versterking. Tevens wordt op basis van het Vormgevingsplan, dat door gemeenten, PNH, HHNK, Alliantie en het Recreatieschap gezamenlijk is opgesteld, met deze partijen verder gewerkt aan de architectonische vormgeving van inrichtingselementen als trappen, bankjes e.d.. Over dit vormgevingsspoor maken HHNK en de gemeenten afspraken in een samenwerkingsovereenkomst. Met de gemeente Amsterdam is reeds een samenwerkingsovereenkomst gesloten. In deze overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de werkwijze van grof naar fijn.

Nu de gemeente zelf partij is bij de verfijning van het ontwerp, kan zij zelf de ruimtelijke kwaliteit bewaken, dan wel deskundigheid daarvoor inschakelen. Daarnaast ziet de provincie toe op de ruimtelijke kwaliteit. In de gesprekken die nog zullen volgen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst, kan worden verkend in hoeverre een supervisor/supervisieteam – al dan niet in opdracht van de provincie – van toegevoegde waarde kan zijn.

Ad A/P3)

Het uitgangspunt is dat bestaande voorzieningen worden teruggebracht. Bij het terugbrengen van een bestaande weg wordt rekening gehouden met de bestaande situatie. Dit betekent ook dat indien een weg in de huidige situatie niet geschikt is om te parkeren, in principe een vergelijkbare situatie wordt teruggebracht.

De gedetailleerde uitwerking van de wijze waarop voorzieningen worden teruggebracht volgt nog na de besluitvorming. De gemeente is daarbij betrokken via de samenwerkingsovereenkomst die ziet op de betrokkenheid van de gemeente bij de nadere uitwerking van inpassing van de dijkversterking in de omgeving. Dit biedt kansen om de situatie met betrekking tot het parkeren te verbeteren.

Het punt m.b.t. locaties voor gronddepots (A/O1) staat onder 'Overige punten gemeentelijke adviezen', inclusief ons reactie.

Deze gronddepots maken geen deel uit van de aanvraag voor deze omgevingsvergunning.

Ad A/P4)

De overloopparkerplaats nabij de zeilvereniging is een mogelijke meekoppelkans die geen deel uitmaakt van de aanvraag voor deze omgevingsvergunning. Naast de in de Versterking meegenomen meekoppelkansen leven er bij gemeenten, recreatie- en natuurorganisaties en provincie nog andere ambities voor het gebied waartoe de Markermeerdijken behoort. De Provincie Noord-Holland werkt samen met deze partijen en (in een later stadium) met ondernemers aan een Ambitieprogramma Ruimtelijke Kwaliteit Kustzone Hoorn-Amsterdam. De maatregelen in het Ambitieprogramma

maken geen onderdeel uit van het Projectplan Waterwet en volgen voor de uitvoering een eigen financierings- en vergunningstraject. Het al dan niet meenemen van een overloopparkerplaats bij de uitvoering van de Versterking kan worden besproken in het kader van deze nadere uitwerking van meekoppelkansen.

Het advies van gemeente Amsterdam geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Conclusie

Het is mogelijk om van de bepalingen van de bestemmingsplannen af te wijken als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3, van de Wabo).

Het project is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. De ruimtelijke onderbouwing maakt onderdeel uit van dit besluit. De inhoud van deze ruimtelijke onderbouwing onderschrijven wij. Op basis van de ruimtelijke onderbouwing hebben wij geconcludeerd dat de activiteit niet in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Provinciale staten hebben op 8 oktober 2018 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven. Daarom besluiten wij af te wijken van de bepalingen van de bestemmingsplannen.

Het project voldoet aan de toetsingscriteria voor de activiteit 'planologisch strijdig gebruik'.

C.2. Overwegingen ten aanzien van het wijzigen van een provinciaal monument

Het wijzigen van een provinciaal monument (artikel 2.2, eerste lid, onder b, van de Wabo)

Westfriese Omringdijk/Noorder IJ- en Zeedijken

In 1986 hebben Gedeputeerde Staten, vanwege de grote cultuur-historische, historisch-morfologische, beeldbepalende en historisch-ruimtelijke waarde die de Westfriese Omringdijk voor de Provincie Noord-Holland heeft, besloten om deze dijk op de provinciale monumentenlijst te plaatsen. In 2001 hebben Gedeputeerde Staten, op basis van grotendeels dezelfde redenen, de Noorder IJ- en Zeedijken op de provinciale monumentenlijst geplaatst.

Voor de activiteit 'het wijzigen van een provinciaal monument' is een omgevingsvergunning nodig. Het project is beoordeeld aan de toetsingscriteria als bedoeld in artikel 2.18 van de Wabo.

Erfgoedverordening Noord-Holland 2017

Ingevolge artikel 2.18 van de Wabo kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend of geweigerd op de gronden die zijn aangegeven in de betrokken verordening. Ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit was de 'Monumentenverordening Noord-Holland 2010' nog van toepassing. Deze laatste verordening is met de inwerkingtreding van de 'Erfgoedverordening Noord-Holland 2017' op 30 november ingetrokken. De aanvraag is daarom getoetst aan de nu geldende (voor zover hier relevant: gelijklopende) Erfgoedverordening Noord-Holland 2017.

Artikel 7 van de Erfgoedverordening Noord-Holland 2017 luidt als volgt:

1. De eigenaar is verplicht tot het in stand houden van het monument door het plegen van onderhoud.
2. Het is verboden een beschermd monument te beschadigen of te vernielen.
3. Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
 - a. een beschermd monument te slopen en te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
 - b. een beschermd monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken, op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht;
 - c. werkzaamheden aan de fundering of riolering van een beschermd monument te verrichten zonder voorafgaand archeologisch onderzoek.
4. Indien de monumentale waarden van het beschermd monument worden geschaad wordt een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht geweigerd, tenzij zwaarwichtige redenen van aantoonbaar algemeen maatschappelijk belang zich tegen een weigering verzetten.

Rapportage Cultuurhistorie

Vergunningaanvrager heeft ter onderbouwing van de aanvraag een rapportage overgelegd, waarin de effecten van het project op de monumentale waarden van de Markermeerdijken zijn beschreven en getoetst. Zie de Rapportage Cultuurhistorie, bijlage 5.8 van het bijlagenboek. Deze rapportage maakt integraal onderdeel uit van dit besluit.

Advies provincie Noord-Holland, de sector Regionale Economie en Erfgoed

Ingevolge artikel 6.4, derde lid, van het Bor worden over een aanvraag voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder b, van de wet, gedeputeerde staten als adviseur aangewezen, indien het een monument betreft dat krachtens een provinciale verordening is aangewezen.

Op 15 oktober 2018 heeft de provincie Noord-Holland, de sector Regionale Economie en Erfgoed, met betrekking tot het veranderen van een provinciaal monument, de Westfriese Omringdijk en de Noorder IJ- en Zeedijken, ten behoeve van de versterking van de Markermeerdijken, als volgt geadviseerd:

Op 26 november 2017 hebben wij geadviseerd over de aangevraagde Wabo-activiteit tot wijziging van de provinciale monumenten de Westfriese Omringdijk en de Noorder IJ- en Zeedijken ten behoeve van de versterking van de Markermeerdijken. Na terinzagelegging van de ontwerp-omgevingsvergunning heeft een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden, die ons aanleiding geven ons advies aan te vullen. Het betreft:

1. de over de ontwerp-omgevingsvergunning naar voren gebrachte zienswijzen;
2. de aanbevelingen van de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie mer) in haar adviezen van 22 maart 2018 en 12 juli 2018;
3. de (mede naar aanleiding van de zienswijzen en de adviezen van Commissie mer, maar ook vanwege een aantal ontwerpwijzigingen) gewijzigde Rapportage cultuurhistorie.

Met dit onderhavige advies vullen wij ons eerdere advies aan. Dit (integrale) advies vervangt het vorige advies. In dit advies gaan wij na (1) de aanleiding van dit advies achtereenvolgens in op (2) het toetsingskader, (3) de aanbevelingen van de Commissie mer en de wijze waarop daar invulling aan is gegeven, (4) de toetsing van de effecten van de dijkversterking op de beschermde waarden van de monumenten, uitgaande van de gewijzigde Rapportage cultuurhistorie en (5) onze beoordeling of de vergunning verleend kan worden. Tot slot (6) stellen wij een gewijzigd voorschrift met betrekking tot de Noordse steen voor, om tegemoet te komen aan een groot aantal zienswijzen op dit punt.

1. Aanleiding

Sinds het plan om het Markermeer in te polderen tot Markerwaard van de baan is, geldt voor de Markermeerdijken een veiligheidsnorm voor primaire keringen die buitenwater moeten keren. Landelijke toetsing van de dijken heeft aangetoond dat een groot deel van de 33 kilometer Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam niet voldoet aan deze

norm. Het besluit om de afgekeurde delen te versterken is opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma van het Rijk (HWBP-2). De beheerder van de dijk en initiatiefnemer voor de dijkversterking – het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier – stelt hiervoor conform artikel 5.4 van de Waterwet een Projectplan Waterwet op. Hierin staan: nut en noodzaak van de versterking, versterkingsmaatregelen, de wijze waarop de versterking wordt uitgevoerd, de eventuele nadelige effecten van de versterking en hoe die nadelige effecten kunnen worden voorkomen of hersteld. Ter uitvoering van het Projectplan Waterwet dient een aantal vergunningen/ontheffingen te worden aangevraagd, waaronder een omgevingsvergunning voor het wijzigen van de als provinciaal monument beschermde Markermeerdijken. Deze dijken zijn beschermd op basis van de Erfgoedverordening Noord-Holland 2017 en staan in het provinciaal monumentenregister vermeld als (onderdeel van de) Westfriese Omringdijk en de Noorder IJ- en Zeedijken.

Op 4 augustus 2017 heeft de initiatiefnemer van de dijkversterking een omgevingsvergunning aangevraagd. In dit advies beoordelen wij of de omgevingsvergunning voor de activiteit 'wijzigen van een provinciaal monument' kan worden verleend.

2. Toetsingskader

De Westfriese Omringdijk is in 1983 door de provincie Noord-Holland aangewezen als provinciaal monument. De Noorder IJ- en Zeedijken zijn in 2004 aangewezen als provinciaal monument.

Voor het slopen, verstoren, verplaatsen, ontsieren, in gevaar brengen of in enig opzicht wijzigen (hierna gezamenlijk: wijzigen) van provinciaal beschermde monumenten is een omgevingsvergunning nodig van gedeputeerde staten van Noord-Holland op grond van artikel 2.2 lid 1 onder b van de Wabo jo. artikel 7 lid 3 van de Erfgoedverordening Noord-Holland 2017.

Artikel 7 lid 4 van de verordening bepaalt: Indien de monumentale waarden van het beschermd monument worden geschaad wordt een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht geweigerd, tenzij zwaarwichtige redenen van aantoonbaar algemeen maatschappelijk belang zich tegen een weigering verzetten.

De laatste volzin is in 2015 toegevoegd aan de verordening om het mogelijk te maken om een omgevingsvergunning te verlenen wegens een zwaarwichtige reden van aantoonbaar algemeen maatschappelijk belang, zoals in elk geval de waterveiligheid van de provincie Noord-Holland. De wijziging is echter niet bedoeld om hier bij dijkversterkingen vrijblijvend een beroep op te doen. Uit de toelichting bij de wijziging van de monumentenverordening van 30 oktober 2015 volgt dat de inspanning erop gericht moet zijn om de ingreep zo klein

mogelijk te houden. Dit laatste wordt beoordeeld binnen de context van de technische mogelijkheden, de mogelijkheden gelet op andere zwaarwegende maatschappelijke belangen en de financiële middelen die hiertoe door het rijk onder de noemer “sober en doelmatig” aan de initiatiefnemer ter beschikking zijn gesteld.

3. Aanbevelingen Commissie mer

De Commissie mer heeft aanbevolen de Rapportage cultuurhistorie te verduidelijken op de volgende punten:

1. Motiveer hoe het principe van ‘behoud door ontwikkeling’ in het ontwerpproces tot nu toe is én vanaf nu wordt ingevuld;
2. In de Rapportage cultuurhistorie wordt gesteld dat de dijk een levend monument is. De Commissie is van mening dat de vergunbaarheid getoetst moet worden aan de redengevende omschrijving van het monument;
3. De Commissie constateert dat het percentage behoud veel lager ligt dan 60%, omdat in veel gevallen wel degelijk aanpassingen aan het binnentalud en/of buitentalud (zoals grondaanvulling) plaatsvinden.

De Rapportage cultuurhistorie is naar aanleiding van deze aanbevelingen aangepast. Wij onderschrijven de wijze waarop in de rapportage invulling is gegeven aan de aanbevelingen van de Commissie mer en merken in aanvulling daarop het volgende op.

Ad. 1 Behoud door ontwikkeling en de dijk als levend monument

Bij de aanwijzing tot provinciaal monument van de Westfriese Omringdijk (maart 1980) en de Noorder IJ- en Zeedijken (maart 2001 en januari 2004) staat in het voorwoord bij de redengevende omschrijvingen, die bij de bescherming zijn vastgesteld dat het waterstaatkundig belang prevaleert boven het monumentale belang. Gedeputeerde Staten hebben dit zo bepaald om noodzakelijke ingrepen aan deze monumenten ten behoeve van de waterveiligheid mogelijk te maken. Dit impliceert dat de dijken – door de waterstaatkundige functie die ze vervullen – in staat moeten zijn om van vorm te veranderen, zonder de identiteit te verliezen. De identiteit van de dijken is dat het levende monumenten zijn die het in de genen hebben om te transformeren in de noodzakelijke strijd tegen het water. De monumenten zijn niet statisch, maar in de loop der eeuwen steeds aangepast aan de waterstaatkundige opgaven en zullen dit blijven doen. Dit wordt bedoeld met de term ‘de dijk als levend monument’. De monumentale status vereist dat het aanbrengen van wijzigingen gebeurt met respect voor de monumentale waarden. In het bovengenoemde voorwoord van de redengevende omschrijvingen is daarover opgenomen dat vergunningplicht niet betekent dat er niets meer aan de dijk gedaan mag worden, maar dat het de bedoeling is om door middel van vergunningen de noodzakelijke wijzigingen aan de

provinciale monumenten zowel aan de huidige tijd als aan de monumentale waarden aan te passen. Op deze wijze blijven de monumenten behouden door ontwikkeling.

De Rapportage cultuurhistorie bevat nu een toelichting op de begrippen 'behoud door ontwikkeling' en 'de dijk als levend monument' (par. 2.2.3). Ook is in de Rapportage beschreven op welke wijze het principe van 'behoud door ontwikkeling' in het ontwerpproces is toegepast en in de uitwerking en nadere detaillering van het ontwerp blijft worden toegepast (par. 3.3). Wij onderschrijven deze toelichtingen.

Ad. 2 Toets aan de redengevende omschrijvingen

Dat de dijken vanwege hun primaire functie als waterkering en de daartoe noodzakelijke periodieke versterkingen naar hun aard een 'levend monument' zijn, wil niet zeggen dat wijzigingen van het monument niet getoetst worden aan de monumentale waarden zoals beschermd volgens de redengevende omschrijving. Integendeel, de aanwijzing als monument heeft als gezegd juist tot doel om die waarden te beschermen middels een omgevingsvergunningplicht. In de Rapportage cultuurhistorie is het effect van de dijkversterking op de waarden zoals beschermd volgens de redengevende omschrijvingen ook beschreven.

De redengevende omschrijving van de Westfriese Omringdijk noemt vier monumentale waarden:

1. De cultuurhistorische waarde. Dit betreft het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de dijk, dat tot uiting komt door het bochtige tracé, de buitendijkse landen en de binnendijkse braken (wielen).
2. De historisch-morfologische waarde. Dit betreft de fysieke verschijning van de dijk (de samenstelling van het dijklichaam en de vorm van het profiel daarvan). Die is van betekenis omdat de dijk in de loop der tijd hersteld, opgehoogd en afgegraven is en successievelijk van een aarden, wier- en steenbekleding is voorzien.
3. De beeldbepalende waarde. De dijk vormt een beeldbepalend element in het Noord-Hollandse polderlandschap door de continuïteit en de hoogte van de dijk en de openheid van het landschap.
4. De historisch-ruimtelijke waarde. Dit betreft de waarde van de dijk als scheiding tussen land en water en tussen oud land en nieuw land.

De redengevende omschrijving van de Noorder IJ- en Zeedijken noemt drie monumentale waarden en maakt een scheiding tussen enerzijds de dijk en anderzijds de buitendijkse landen en de braken.

De drie monumentale waarden bij de dijk zijn:

1. De cultuurhistorische waarde. Dit betreft het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de dijk, dat tot uiting komt door het bochtige en hoekige tracé, de buitendijkse landen en de binnendijkse braken (wielen).
2. De historisch-morfologische waarde. Dit betreft de fysieke verschijning van de dijk (de samenstelling van het dijklichaam en de vorm van het profiel daarvan). Die is van betekenis omdat de dijk in de loop der tijd hersteld, opgehoogd en afgegraven is en successievelijk van een aarden, wier- en steenbekleding is voorzien.
3. De beeldbepalende waarde. De dijk vormt een beeldbepalend element in het Noord-Hollandse polderlandschap door de continuïteit en de hoogte van de dijk in samenhang met de openheid van het omgevende landschap.

De drie monumentale waarden bij de buitendijkse landen en de braken zijn:

1. De cultuurhistorische waarde. De buitendijkse landen en braken zijn van betekenis omdat zij het huidige (bochtige) tracé van de dijk bepaald hebben.
2. De historisch-morfologische waarde. De elementen zijn van betekenis omdat zij in de loop der tijd nogal wat veranderingen hebben ondergaan. Het buitendijkse land is afgekalfd en weer aangegroeid, de braken zijn in de loop der tijd enigszins van vorm veranderd.
3. De beeldbepalende waarde. De buitendijkse landen en braken zijn van betekenis door hun verwevenheid met het landschap. De bescherming van de buitendijkse (voor)landen zal bovendien, zoals altijd het geval is geweest, de bescherming van de dijk zelf ten goede komen.

Ad. 3 Categorisering 'behoud', 'transformatie' en 'afgraven'

In de Rapportage cultuurhistorie worden de begrippen 'behoud', 'transformatie' en 'afgraven' gebruikt, om een integraal beeld te kunnen geven van de mate van aantasting van de beschermde monumentale waarden. Naar aanleiding van het advies van de Commissie mer zijn deze begrippen nu – in samenspraak met de provincie – gedefinieerd (Rapportage cultuurhistorie, par. 3.2). Voor de leesbaarheid van dit advies zijn de begrippen met hun definities hieronder integraal opgenomen:

Behoud = Het historisch dijklichaam blijft op zijn huidige plek behouden. Er treedt geen asverschuiving op. De buitendijkse landen en braken worden niet aangetast. Wel kunnen voor de versterking grondsuppleties plaatsvinden, waarbij de historische dijkbekleding niet behouden kan blijven, waardoor de historisch

morfologische waarde wordt aangetast. De overige beschermde waarden (cultuurhistorisch, beeldbepalend en historisch-ruimtelijk) blijven onaangetast. Voorbeelden van versterkingsoplossingen die worden aangeduid als 'behoud' zijn:

- Oeverdijk;
- Gecombineerde versterking;
- Binnen- of buitenberm;
- Kruinverhoging

Ze worden aangeduid als behoud omdat het historische dijklichaam behouden blijft en er geen asverschuiving optreedt.

Transformatie = Het historisch dijklichaam wordt gedeeltelijk gewijzigd door afgraving van een deel van de dijk en grondsuppleties aan het andere deel van de dijk. De as van de dijk verschuift. De historische dijkbekleding kan niet behouden blijven. De historisch morfologische waarde (samenstelling van het dijklichaam en vorm van het dijkprofiel) wordt in grotere mate aangetast dan bij behoud. In geval van een buitenwaartse asverschuiving ter plaatse van buitendijks land vindt ruimtebeslag plaats op dit buitendijks land het voorland; dit is een aantasting van de historisch morfologische waarde van het voorland. De braken blijven geheel onaangeroerd. De beeldbepalende waarde blijft onaangetast.

Afgraven = Het historisch dijklichaam wordt voor circa 75-100% boven de dijkvoet afgegraven. Het oorspronkelijke dijkprofiel en zijn samenstelling verdwijnen daardoor. Buitenwaarts wordt een geheel nieuw dijklichaam aangebracht. Dit is een aantasting van de historisch-morfologische waarde, groter dan bij transformatie. Daar waar buitendijkse landen aanwezig zijn, worden deze gedeeltelijk bedekt door de nieuwe dijk. Dit is ook een aantasting van de historisch morfologische waarde. De braken blijven geheel onaangeroerd. De beeldbepalende waarde blijft onaangetast.

4. Toetsing effecten op beschermde waarden monumentale dijken

Effecten op het geheel van Markermeerdijken tussen Hoorn en Durgerdam

De 32 km te versterken Markermeerdijken (= delen van de Westfriese Omringdijk + Noorder IJ- en Zeedijken) tussen Hoorn en Durgerdam valt voor 20.7 km (65%) onder de categorie behoud. 2.9 km (9%) wordt getransformeerd en 8.4 km (26%) wordt afgegraven.

De Westfrieze Omringdijk

Ruim 6.2 km van de Westfrieze Omringdijk valt onder de versterking Markermeerdijken. De voorgestelde ingrepen betreffen het zuidoostelijk deel van de Westfrieze Omringdijk (modules 1, 2, 3 en 4) waar deze dijk met buitendijkse landen een scheiding vormt tussen land en water.

Het betreffende tracé van de Westfrieze Omringdijk wordt voor het merendeel behouden, conform de categorie 'behoud'. Er is sprake van een aantasting van de historisch-morfologische waarde, door grondsuppleties, het verwijderen van de historische steenbekleding zoals de Noordse steen en een gecombineerde versterking met een constructie.

Alleen tussen Scharwoude en Oudendijk (deel van module 4) is sprake van een grotere aantasting van de historisch-morfologische waarde door afgraving met buitenwaartse asverschuiving van ongeveer 100 meter. Door de aanleg van de oeverdijk in de modules 2 en 3 vindt daar helemaal geen aantasting plaats van de monumentale waarden van de Westfrieze Omringdijk. Door de oeverdijk verandert de scheiding tussen land en water in een scheiding tussen oud en nieuw land. Deze verandering past binnen de definiëring van de historisch-ruimtelijke waarde. De scheiding door de dijk tussen land en water is namelijk van dezelfde waarde als de scheiding door de dijk tussen oud land en nieuw land.

De Noorder IJ- en Zeedijken

De voorgestelde ingrepen betreffen het gedeelte van de Noorder IJ- en Zeedijken tussen Oudendijk en Uitdam over een lengte van 26,8 km.

De categorie 'behoud' betreft hier iets meer dan meer dan de helft van het te versterken dijktracé (13.9 km). Grondsuppleties op het dijklichaam en het wegnemen van de historische dijkbekleding (waaronder op delen van de dijk de Noordse steen) tasten de historisch-morfologische waarde aan. Daar waar constructies (bijvoorbeeld in de vorm van damwanden of nagels) worden toegepast al dan niet in een gecombineerde versterking, is door de invloed op de samenstelling van het dijklichaam óók sprake van aantasting van de historisch-morfologische waarde. De constructies maken het – los van de insnijding – mogelijk om de as van het dijklichaam geheel te handhaven. Omdat de ontstaansgeschiedenis herkenbaar blijft (het tracé verandert niet), is er geen effect op de cultuurhistorische waarde. Omdat de dijk als continuerende lijn in het landschap herkenbaar blijft is er ook geen effect op de beeldbepalende waarde. Ook op de monumentale waarden van de buitendijkse landen en de braken zijn er geen effecten.

De categorie 'transformatie' beslaat 3.8 km op een totaal van 26.8 km.

Lichte eenzijdige afgraving van het binnentalud, buitenwaartse asverschuivingen en het wegnemen van de historische dijkbekleding tasten de historisch-morfologische waarde aan van de dijk en de buitendijkse landen. De braken blijven geheel onaangeroerd. Omdat de ontstaansgeschiedenis herkenbaar blijft, is er geen effect op de cultuurhistorische waarde. De dijk blijft als continuerende lijn in het landschap herkenbaar. Er is daarmee ook geen effect op de beeldbepalende waarde. Geconcludeerd kan worden dat bij de dijksegmenten die zijn aangeduid als 'transformatie' alleen aantasting plaatsvindt van de historisch-morfologische waarde, ingrijpender dan bij 'behoud', maar minder ingrijpend dan bij 'afgraven'.

De categorie 'afgraven' beslaat 7.9 km op een totaal van 26.8 km. Zware afgraving (grofweg driekwart tot het gehele oorspronkelijke dijklichaam), buitenwaartse asverschuiving en het wegnemen van de historische dijkbekleding tasten de historisch-morfologische waarde van de dijk en (daar waar aanwezig) van de buitendijkse landen aan. De braken blijven geheel onaangeroerd. Omdat de ontstaansgeschiedenis (vrijwel) niet meer afleesbaar is, omdat de huidige dijk er straks (vrijwel) niet meer is, wordt de cultuurhistorische waarde aangetast. Door in de omgevingsvergunning maatregelen voor te schrijven (zoals historische dijkpalen op het oude dijktracé, informerende dijkplaatsen) wordt die geschiedenis straks op een andere manier verteld. Omdat de as van de verlegde dijk hetzelfde kronkelende tracé volgt als de afgegraven dijk, blijft de dijk als continuerende lijn in het landschap herkenbaar en is er geen effect op de beeldbepalende waarde.

5. Beoordeling vergunbaarheid

Bij de aanwijzing van de Westfriese Omringdijk en de Noorder IJ- en Zeedijken tot provinciaal monument is met aantastingen rekening gehouden, door daarbij op te merken dat het waterstaatkundig belang altijd prevaleert. Dit is bevestigd in de provinciale Erfgoedverordening, waaruit volgt dat in situaties waarin zwaarwichtige redenen van aantoonbaar algemeen maatschappelijk belang zich tegen een weigering verzetten (zoals het waterstaatkundig belang in de onderhavige situatie), de vergunning verleend kan worden.

De Westfriese Omringdijk en Noorder IJ- en Zeedijken met de bijbehorende braken en voorlanden zijn levende monumenten die het in de genen hebben om te transformeren teneinde te kunnen blijven voldoen aan hun taak als beschermers van het land tegen het water. De dijken met bijbehorende braken en voorlanden ontleen daaraan hun cultuurhistorische waarde. Deze waarde vertelt het verhaal van een voortzetting van de eeuwenoude strijd tegen het water die heeft geleid tot de organisch gegroeide dijken in het landschap, die vanwege de hoge ruimtelijke en fysieke kwaliteiten hiervan zijn beschermd als

provinciaal monument. Deze ruimtelijke en fysieke kwaliteiten zijn als monumentale waarden (historisch morfologische en beeldbepalende waarden) vastgelegd in de redengevende omschrijvingen die aan de bescherming ten grondslag liggen.

De voorliggende waterveiligheidsopgave is een eigentijdse voortzetting van een eeuwenoude ontwikkeling en daarmee een nieuw hoofdstuk in het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de dijk. De monumentale status vereist dat deze voortzetting rekening houdt met de monumentale waarden van de dijken en bijbehorende braken en voorlanden. Aangetoond moet worden dat vormveranderingen noodzakelijk zijn uit oogpunt van de waterveiligheidsopgave en recht doen aan de beschermde waarden. Hiermee wordt invulling gegeven aan het beginsel 'behoud door ontwikkeling'.

De voorgenomen versterkingsoplossingen voor de diverse modules en secties zijn getoetst op hun effect op de monumentale waarden. De wijzigingen zijn door de aanvrager verdeeld in drie categorieën die staan voor noodzakelijke vormveranderingen in oplopende lijn van ingrijpendheid. De vormveranderingen betreffen alleen de dijklichamen en de buitendijkse landen. De braken blijven geheel onaangeroerd. De dijkversterking heeft over de gehele lengte (behoudens modules 2 en 3) invloed op de historisch-morfologische waarde (samenstelling van het dijklichaam en vorm van het profiel). Die impact is vanzelfsprekend groter ingeval van afgraven dan in geval van behoud. In geval van afgraven heeft de dijkversterking ook effect op de cultuurhistorische waarde van de dijk en (waar aanwezig) de buitendijkse landen. De overige waarden worden niet aangetast. De historisch-ruimtelijke waarde van de Westfriese Omringdijk blijft ter plaatse van de oeverdijk behouden als scheiding tussen oud en nieuw land. De beeldbepalende waarde wordt overal langs het hele traject gerespecteerd doordat de dijken als continuerende lijn in het landschap herkenbaar blijven.

In de Rapportage cultuurhistorie is onderzocht in hoeverre alternatieven zouden leiden tot minder effect op de beschermde waarden van de monumentale dijk. Uit die beoordeling blijkt dat voor acht van de vijftien modules geen minder ingrijpend alternatief aanwezig is. Voor de andere zeven modules is wel een minder ingrijpend alternatief denkbaar, maar stuit toepassing van dat alternatief op technische of financiële beperkingen of andere zwaarwegende maatschappelijke belangen zoals op basis van wetgeving beschermde Natura 2000- en UNESCO-gebieden. Wij zijn van oordeel dat die belangen in deze gevallen zwaarder wegen dan het belang bij minder effect op de monumentale waarden. Desalniettemin hebben wij aangedrongen op een extra technische review met de vraag of er voor de buitenwaartse asverplaatsingen bij de overgang tussen module 5 en 6, in module 6 en module 7 alternatieve versterkingswijzen mogelijk zijn – die nog niet zijn onderzocht – die de waterveiligheid borgen en het bestaande

dijklichaam over een substantiële lengte (vanaf minimaal 300 meter) zoveel mogelijk wat plaats en vorm betreft behouden. Tegen deze oplossingen zijn ook verschillende zienswijzen ingediend. De conclusie uit de review is dat zulke alternatieve versterkingswijzen er niet zijn.

Conclusie ten aanzien van de vergunbaarheid

Aantasting van een deel van de monumentale waarden is onvermijdelijk gezien de benodigde versterking met het oog op de waterveiligheid. De door ons beoordeelde Rapportage cultuurhistorie geeft er blijk van dat voldoende respect is betoond aan de monumentale waarden. Gelet op het met de versterking gemoeide aantoonbaar algemeen maatschappelijk belang en gelet op het getoonde respect voor de monumentale waarden achten wij de aantasting aanvaardbaar. De vergunning kan worden verleend. Wel menen wij dat aan de vergunning voorschriften moeten worden verbonden (zie de navolgende paragrafen 6 en 7).

6. Wijziging voorschrift Noordse steen

In de ontwerp-omgevingsvergunning is een aantal voorschriften opgenomen ten aanzien van de activiteit 'wijzigen van een provinciaal monument'. Over de ontwerpbesluiten is een groot aantal zienswijzen naar voren gebracht over het hergebruik van de Noordse steen. Strekking van die zienswijzen is over het algemeen dat hergebruik van de historische natuursteenbekleding, waaronder de Noordse steen en basaltblokken, gewenst is. Om tegemoet te komen aan die zienswijzen, adviseren wij om de voorschriften hierover (genummerd E.1.2A en B in de ontwerp-omgevingsvergunning) aan te scherpen en aan te vullen. Zie hiervoor de in de navolgende paragraaf geadviseerde gewijzigde voorschriften 7.2A, B en C.

7. Gewijzigde vergunningvoorschriften

De monumentale waarde van de dijk wordt mede bepaald door de cultuurhistorische waarde (het verhaal van de ontstaansgeschiedenis) van de hele dijkzone. Onderstaande maatregelen hebben tot doel het verhaal van de huidige dijk ook in de nieuwe situatie te vertellen:

1.

A. Op locaties waar sprake is van een buitenwaartse asverplaatsing met afgraving van de huidige kern, dienen de historische dijkpalen te worden teruggeplaatst op de locaties van de oorspronkelijke kruin. Mits dit mogelijk is in combinatie met de nieuwe locatie van de weg en anders zo dicht mogelijk bij de weg.

B. Op locaties waar sprake is van een buitenwaartse asverplaatsing met afgraving van de huidige kern, wordt de dijkweg naar de voet van de nieuwe dijk verschoven, tenzij het verplaatsen van de weg milieutechnische belemmeringen oplevert of belemmeringen voor het uitvoeren van lokale inpassingsmaatregelen of voor op- en afritten naar bebouwde percelen. De beslissing over het al dan niet verplaatsen van

de weg, wordt niet eerder genomen dan nadat vergunninghouder dit heeft afgestemd met de Provincie Noord-Holland.

2.

Voor de steenbekleding gelden de volgende voorschriften:

A Historische natuursteenbekleding

In kaart 1 (zie onderaan dit besluit) is aangegeven welke trajecten worden onderscheiden in de omgang met historische natuursteenbekleding.

Op de locaties Hoorn stadsstrand en Scharwoude blijven de Noordse stenen als dijkbekleding liggen, omdat hier een oeverdijk komt (groene lijn in de kaart).

Wanneer behouden in originele setting vanuit waterveiligheid niet mogelijk is dient de historische natuursteenbekleding hergebruikt te worden volgens de volgende drie principes.

1. Herzetten van Noordse steen als dijkbekleding (paarse lijn op de kaart) op de volgende plaatsen:
 - a. Kaap bedijkte Waal (module 4);
 - b. Kaap Hoek van de Noord (module 12);
 - c. Kaap Uitdam (module 15).
2. Hergebruik van Noordse steen en/of basalt ten behoeve van esthetiek en ruimtebeleving vanaf wal en water en/of ten behoeve van medegebruik door mens en dier, als onderdeel dáár waar nieuwe steenbekleding van beton wordt toegepast (gele lijn op de kaart). Deze toepassing van Noordse steen en/of basalt vormt geen onderdeel van de waterveiligheidsoplossing. In deze categorie valt ook het hergebruiken van Noordse steen voor de noodzakelijke ringslangverblijfplaatsen.
3. Hergebruik in de kreukelberm op plaatsen waar nu natuursteenbekleding aanwezig is.

B Nieuwe steenbekleding met een vergelijkbare aanblik

Op plekken waar de historische natuursteenbekleding niet terugkomt als dijkbekleding, komt een nieuwe steenbekleding die in aanblik en uitstraling past bij de oorspronkelijke bekleding van de Markermeerdijken.

C Participatie bij uitwerking

Bij de uitwerking van de hiervoor onder A 1 t/m 3 en onder B genoemde principes voor hergebruik van de historische steenbekleding en de detaillering van (het ontwerp van) de (nieuwe) dijkbekleding worden provincie, recreatieschap, gemeenten en bewoners betrokken. Dit gebeurt volgens een door de Alliantie Markermeerdijken opgesteld Plan van Aanpak.

3.

De oeverzones langs de Waterlandse Zeedijk en Zeevang, waar in de loop der jaren zachte land–water overgangen zijn ontstaan in de initieel harde overgang tussen dijkbekleding en water, zijn onlosmakelijk verbonden met de cultuurhistorische waarde van het monument. De inrichting van de nieuwe oevers moet erop gericht zijn om op termijn een beeld te krijgen dat lijkt op het huidige. Het gaat dan om het bieden van condities waardoor de ontwikkeling van een soortgelijke zachte land–water overgang sneller mogelijk worden gemaakt. Daar waar mogelijk wordt bij het scheppen van deze condities gebruik gemaakt van de oorspronkelijk aanwezige natuursteenbekledingsmaterialen, waaronder de Noordse steen.

4.

In module 6 dient één, in module 7 dienen drie en in module 15 dient één “dijkplaats(–en)” gerealiseerd te worden, zie kaart 1 (zie onderaan dit besluit). De dijkplaatsen vertellen het verhaal van de geschiedenis, de natuur en het ruimtelijke programma op deze bijzondere plekken. Het zijn nadrukkelijk architectonische elementen, typisch voor deze dijk, de stedelijk–landschappelijke context en de tijd waarin deze dijkversterking tot stand komt. Ze faciliteren de beleving van het landschap en de historie van de dijk zo sterk en comfortabel mogelijk. De ontwikkeling hiervan dient in nadrukkelijke samenwerking met de provincie tot stand te komen.

5.

In module 7 dienen op vier locaties, gekoppeld aan historische braken, korte voorlanden aangebracht te worden.

Het advies van de Provincie Noord–Holland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Gemeente Hoorn heeft op 6 november 2017 met betrekking tot de activiteit ‘het wijzigen van een provinciaal monument’ als volgt geadviseerd:

H/M1) Noordse steen

Aan de buitenzijde van de dijk is de Noordse steen onderdeel van de dijkbekleding. De Noordse steen is van hoge cultuurhistorische waarde, hier hechten wij dan ook veel belang aan. In het rapport Cultuurhistorie is te lezen dat de Noordse steen volledig verdwijnt in de nieuwe situatie. Wij kunnen ons niet vinden in het (deels) verwijderen van de Noordse steen en dit is tevens strijdig met wat hierover staat geschreven in het Kader Ruimtelijke Kwaliteit en bijbehorend addendum. We verwijzen onder andere naar het addendum Kader Ruimtelijke Kwaliteit, pag. 91, 3.2.2. Noordse steen.

Wij adviseren de Noordse Steen in de nieuwe situatie terug te laten komen in het gebied.

H/M2) Status oeverdijk

Graag horen we van u of de oeverdijk nu of in de toekomst een monumentale status krijgt. Twee belangen spelen hierbij een rol. Enerzijds gaat het om bescherming van de Westfriese Omringdijk en anderzijds om ontwikkeling van het stadsstrand.

Team Erfgoed – Archeologie van de gemeente Hoorn heeft op 25 september 2017 met betrekking tot de activiteit ‘het wijzigen van een provinciaal monument’ als volgt geadviseerd:

H/EA/M1)

Maak inzichtelijk hoe groot de bovengrondse (boven huidig maaiveld) schade aan het monument is ter land en onder de waterspiegel aan de zeezijde. Geef aan waar historische elementen als dijkpalen etc. worden geamoveerd en zo ja waar dit terugkomt.

H/EA/M2)

Wij wensen dat ook op de plaatsen waar de dijk wordt geamoveerd de onder maaiveld behouden resten gehandhaafd blijven als Provinciaal Archeologisch Monument.

H/EA/M3)

Wij kunnen ons uitsluitend vinden in het amoveren van het provinciaal monument indien in het kader van de waterveiligheid geen andere oplossing mogelijk is.

H/EA/M4)

*De steenbekleding van de dijk dient zoveel mogelijk in situ te worden gehandhaafd. Het terugbrengen van de historische steenbekleding na amoveren in de nieuwe dijk heeft de voorkeur. De drie beperkte locaties waar dit nu voornemens is, is te weinig.
Met de vrijgekomen zwerfkeien, spolia etc. dient een verbeelding van de dijk of anderszins te worden gemaakt.*

H/EA/M5)

Spolia, dijkpalen en andere bij de dijk behorende materiële elementen dienen behouden te worden.

Beantwoording /reactie gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Ad H/M1)

Bij alle locaties waar de Noordse steen verdwijnt, wordt door de betreffende gemeente gevraagd om de Noordse steen terug te brengen. Niet alle Noordse steen is geschikt om terug te plaatsen en daarnaast is herplaatsing erg arbeids- en tijdsintensief en daarmee kostbaar.

Daarom is ervoor gekozen de stenen op markante plekken (kapen) te laten terugplaatsen en op overige locaties een steenbekleding toe laten te passen die qua visuele uitstraling zoveel mogelijk aansluit bij de oorspronkelijke dijkbekleding. Daarnaast zullen de Noordse stenen in de directe omgeving van de oorspronkelijke locatie hergebruikt worden (bijvoorbeeld in de kreukelberm). Naar aanleiding van de zienswijzen is de formulering van voorschrift E1.2 van de omgevingsvergunning aangescherpt en aangevuld, zodat de aanpak van de Noordse steen concreter geborgd is.

Ad H/M2)

Het ligt niet voor de hand om een nieuw toegevoegd landschappelijk element een monumentale status te geven. De Oeverdijk maakt behoud van het provinciaal monument mogelijk maar hoeft daarvoor zelf niet beschermd te worden. De ontwikkeling van het stadsstrand op de oeverdijk is een ruimtelijke kwaliteitsopgave die rekening dient met houden met de monumentale waarden van de dijk, maar die voor wat betreft het stadstrand zelf een zuivere opgave van ruimtelijke kwaliteit is.

Ad H/EA/M1)

De aantasting van het provinciaal monument krijgt volop de aandacht in dit project, getuige daarvan onder andere de Rapportage cultuurhistorie. Op locaties waar sprake is van een buitenwaartse asverplaatsing met afgraving van de huidige kern, dienen de historische dijkpalen te worden teruggeplaatst op de locaties van de oorspronkelijke kruin, mits dit mogelijk is in combinatie met de nieuwe locatie van de weg en anders zo dicht mogelijk bij de weg. Dit is geborgd middels een voorschrift verbonden aan deze omgevingsvergunning. Op deze manier blijft de geschiedenis van de dijk zichtbaar en kan het verhaal worden doorverteld.

Ad H/EA/M2)

Op de behouden dijkvoet blijft provinciale monumentenbescherming van kracht.

Ad H/EA/M3)

Ter onderbouwing van de aanvraag is een Rapportage cultuurhistorie opgesteld. In dit rapport wordt nader onderbouwd waarom het gekozen alternatief een zo beperkt mogelijke aantasting van de kenmerkende waarden van het provinciale monument betekent. In module 1 is er geen alternatief voorhanden dat een beperkter effect op het monument heeft. In module 2 en 3 zorgt de oeverdijk ervoor dat de monumentale waarden van de Westfriese Omringdijk daar in tact blijven (zie par. 4.2–4.4 van de Rapportage cultuurhistorie).

Ad H/EA/M4)

Zie onze reactie onder Ad H/M1.

Ad H/EA/M5)

Buitenwaartse asverschuiving betekent afgraving van het dijklichaam tot op de dijkvoet. De dijkvoet blijft dus behouden. Op deze dijkvoet komt een lijnopstelling met historische dijkpalen om de loop van het afgegraven dijklichaam te markeren. Op deze manier blijft de geschiedenis van de dijk zichtbaar en kan het verhaal worden doorverteld.

Het advies van de gemeente Hoorn geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Gemeente Edam-Volendam heeft op 1 november 2017 met betrekking tot de activiteit 'het wijzigen van een provinciaal monument' als volgt geadviseerd:

EV/M1)

Ten aanzien van het wijzigen van de Markermeerdijk als provinciale monument is het duidelijk dat de versterking niet anders dan gepaard kan gaan met een aantasting van de monumentale dijk met zijn cultuurhistorische waarden. De gemaakte afwegingen inzake cultuurhistorische aspect zijn naar ons oordeel in voldoende mate onderbouwd en aanvaardbaar te achten.

Wel problematisch vinden wij de voorgenomen plannen met de historische steenbekleding, in het bijzonder met Noordse steen van de dijk. Wij bepleiten in beginsel dat deze zoveel mogelijk in situ te behouden. Het is in algemene zin wenselijk de historische steenbekleding van de te amoveren delen tijdelijk op te slaan en terug te brengen in de nieuwe dijk.

Het terugbrengen van de historische steenbekleding op slechts drie locaties buiten deze gemeente zoals nu wordt voorgesteld, vinden wij vanuit cultuurhistorisch oogpunt geen goede zaak. Ondanks dat er begrip is voor de grote kosten van terugplaatsing zouden wij graag zien dat er een manier wordt gevonden om in ieder geval ook in Edam-Volendam de historische bekleding op enigerlei wijze terug te brengen – bij voorkeur op markante plaatsen – zodat recht wordt gedaan aan de cultuurhistorische betekenis van deze oorspronkelijke bekleding en zichtbaar blijft.

EV/M2)

Verder vragen wij ons op welke manier de monumentale status na de dijkversterking wordt geregeld. Zullen er delen waar ingrepen plaatsvinden hun monumentale status verliezen?

Het is wenselijk dat de dijktracé dat wordt verwijderd onder maaiveld behouden blijft en aan te wijzen als provinciaal archeologisch monument. Op die manier blijft de continuïteit van het provinciale monument als geheel te behouden. Vanuit archeologisch perspectief is het wenselijk voorafgaand aan de werkzaamheden door middel van een ontgravingstekening inzichtelijk te maken waar precies en hoe diep gegraven wordt (voor zowel de land- als waterzijde).

Beantwoording/reactie gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Ad EV/M1)

Bij alle locaties waar de Noordse steen verdwijnt, wordt door de betreffende gemeente gevraagd om de Noordse steen terug te brengen. Niet alle Noordse steen is geschikt om terug te plaatsen en daarnaast is herplaatsing erg arbeids- en tijdsintensief en daarmee kostbaar. Daarom hebben wij ervoor gekozen de stenen op markante plekken (kapen) te laten terugplaatsen en op overige locaties een steenbekleding toe laten te passen die qua visuele uitstraling zoveel mogelijk aansluit bij de oorspronkelijke dijkbekleding. Daarnaast zullen de Noordse stenen in de directe omgeving van de oorspronkelijke locatie hergebruikt worden (bijvoorbeeld in de kreukelberm). Naar aanleiding van de zienswijzen is de formulering van voorschrift E1.2 van de omgevingsvergunning aangescherpt en aangevuld, zodat de aanpak van de Noordse steen concreter geborgd is.

Ad EV/M2)

Afgegraven delen zijn verdwenen en hebben daarmee onder het huidige beleid en regelgeving hun monumentale status verloren. De dijkvoeten blijven volgens de bij de aanvraag gevoegde tekening behouden en behouden hiermee hun monumentale status. De redengevende omschrijvingen zullen over het gehele tracé worden aangepast: dat wil zeggen dat de mutaties worden beschreven en de bescherming wordt teruggebracht tot de behouden delen.

In de omgevingsverordening (voorzien in begin 2020, voorafgaande aan afronding van de dijkversterking) zullen naar verwachting de principes van behoud door ontwikkeling worden vertaald in instructieregels aan overheden. Deze instructieregels zullen zowel gelden voor de behouden, als wel voor de getransformeerde delen van de dijk.

Het advies van de gemeente Edam-Volendam geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Waterland, module 11, 12, 13 en 14

Gemeente Waterland heeft op 6 november 2017 met betrekking tot de activiteit 'het wijzigen van een provinciaal monument' als volgt geadviseerd:

W/M1)

Cultuurhistorie en archeologie

Ook op het gebied van cultuurhistorie en archeologie willen wij u erop wijzen dat het van belang is dat de geschiedenis van de dijk goed zichtbaar blijft in het landschap en dat de continuïteit van het profiel en materiaalkeuze daarbij aansluit. De oude dijk in Waterland kenmerkt zich door zijn bochtige verloop, vele braken en zijn historische steenbekleding met op veel plaatsen noordse steen.

Op de delen die geheel of gedeeltelijk geamoveerd worden is het van belang dat er gestructureerd archeologisch onderzoek volgens KNA4.0 wordt uitgevoerd.

W/M2)

Ook willen wij nog in de voorwaarde 2. Opnemen dat er ook bij het dorp Uitdam de huidige bekleding van de dijk, met in het noordelijk deel Noordse stenen en daar ten zuiden van een gemengde vorm van historische bekleding, wordt teruggebracht.

Beantwoording/reactie gemeente Waterland, module 11, 12, 13 en 14

Ad W/M1)

In de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat er een archeologische verwachtingskaart is opgesteld van het plangebied. Uitgangspunt is behoud van archeologische waarden in situ. Indien dit niet mogelijk is, dan zal behoud ex situ plaatsvinden. Het daartoe benodigde onderzoek wordt inderdaad uitgevoerd conform de KNA4.0.

Ad W/M2)

Bij alle locaties waar de Noordse steen verdwijnt, wordt door de betreffende gemeente gevraagd om de Noordse steen terug te brengen. Niet alle Noordse steen is geschikt om terug te plaatsen en daarnaast is herplaatsing erg arbeids- en tijdsintensief en daarmee kostbaar. Daarom hebben wij ervoor gekozen de stenen op markante plekken (kopen) te laten terugplaatsen en op overige locaties een steenbekleding toe laten te passen die qua visuele uitstraling zoveel mogelijk aansluit bij de oorspronkelijke dijkbekleding. Daarnaast zullen de Noordse stenen in de directe omgeving van de oorspronkelijke locatie hergebruikt worden (bijvoorbeeld in de kreukelberm). Naar aanleiding van de zienswijzen is de formulering van voorschrift E1.2 van de omgevingsvergunning aangescherpt en aangevuld, zodat de aanpak van de Noordse steen concreter geborgd is.

Het advies van de gemeente Waterland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Gemeente Amsterdam heeft op 17 oktober 2017 met betrekking tot de

activiteit 'het wijzigen van een provinciaal monument' als volgt geadviseerd:

A/M1)

Met betrekking tot het dijkenprofiel adviseren wij u (beter) vast te leggen dat een zo steil mogelijk buitentalud in combinatie met een smalle kruin gerealiseerd moet worden, zodat het karakter van een historische dijk behouden blijft. De verhouding 1:4 mag niet groter worden, om het historisch karakter te behouden.

Beantwoording/reactie gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Ad A/M1)

Voor het profiel van de nieuwe dijk geldt als ontwerpuitsgangspunt dat het buitentalud zo steil mogelijk wordt waarbij de stabiliteit gewaarborgd is en dat het binnentalud niet flauwer wordt dan 1:3 bij aanleg (zie par. 4.1.1 van het PPW).

Het advies van de gemeente Amsterdam geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Conclusie

Uit de Rapportage Cultuurhistorie en het advies van de provincie blijkt dat het met het project gemoeide waterveiligheidsbelang een zwaarwichtige reden van aantoonbaar algemeen maatschappelijk belang is dat zich tegen een weigering van de omgevingsvergunning verzet. Gelet op het getoonde respect voor de monumentale waarden achten wij de aantasting aanvaardbaar. De motivering op dit punt in de Rapportage Cultuurhistorie en het advies van de provincie, die wij onderschrijven, maakt integraal onderdeel uit van dit besluit.

Het project voldoet aan de toetsingscriteria voor de activiteit 'Slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een provinciaal monument' met inachtneming van de voorschriften die bij deze omgevingsvergunning horen.

C.3 Overwegingen ten aanzien van het vellen van een houtopstand

Het vellen van een houtopstand (artikel 2.2, eerste lid, onder g, van de Wabo)

Aanvraag onderdeel het vellen van een houtopstand algemeen

De aanvraag heeft betrekking op het kappen van in totaal 16 bomen die op grond van een tweetal verordeningen vergunningplichtig zijn. Het gaat hierbij om 5 bomen op grondgebied van de gemeente Hoorn en 11 bomen op grondgebied van de gemeente Amsterdam, zoals aangegeven op de bij deze omgevingsvergunning behorende bijlagen.

Op de 5 te kappen bomen op grondgebied van de gemeente Hoorn is de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Hoorn van toepassing.

Op de 11 te kappen bomen op grondgebied van de gemeente Amsterdam is de Bomenverordening 2014 van de gemeente Amsterdam van toepassing.

Voor een overzicht van de te kappen bomen verwijzen wij naar de bij de aanvraag behorende inventarisatielijsten (bijlage 12.4, 12.5 en 12.6). Voor de activiteit 'het vellen van een houtopstand' is een omgevingsvergunning nodig.

Het project is beoordeeld aan de toetsingscriteria in de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Hoorn en in de Bomenverordening 2014 van de gemeente Amsterdam.

De aanvraag heeft betrekking op het kappen van 3 essen (*Fraxinus excelsior*) en 2 berken (*Betula pendula*) op grondgebied van de gemeente Hoorn.

De aanvraag heeft betrekking op het kappen van 3 knotwilgen (*salix alba*), 1 knotwilg (*Salix sepulcralis*), 3 populieren (*Populus x canadensis*) en 1 okkernoot (*Juglans regia*) en het verplanten van 3 treurwilgen (*salix sepulcralis*) op grondgebied van de gemeente Amsterdam.

Ten behoeve van het project Markermeerdijken is een ontheffing aangevraagd op grond van de Wet natuurbescherming. De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd conform een nog op te stellen ecologisch werkprotocol, dat vooraf door de provincie Noord-Holland als bevoegd gezag goedgekeurd moet worden.

In de bomen zijn geen nesten van vogels en holten aangetroffen.

De kap van de bomen is volgens u noodzakelijk omdat de bomen binnen het ruimtebeslag van de te versterken waterkering staan. De noodzaak van het versterken van de waterkering is verder gemotiveerd onder het kopje 'het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een planologische regeling'.

Regelgeving gebied Hoorn

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand is voor de bomen die op het grondgebied van de gemeente Hoorn staan, de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Hoorn (hierna: APV van de gemeente Hoorn) van toepassing.

Ingevolge het bepaalde in artikel 4:11 van de APV van de gemeente Hoorn is het verboden binnen de bebouwde kom van Hoorn zonder vergunning een houtopstand te vellen of te doen vellen.

Ingevolge artikel 4:11a, eerste lid, van de APV van de gemeente Hoorn kan het bevoegd gezag de vergunning weigeren dan wel onder voorschriften verlenen in het belang van onder meer:

- a. de natuur – en milieuwaarde van de houtopstand;
- b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
- c. de waarde van de houtopstand voor stads – en dorpsschoon;
- d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
- e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
- f. de waarde voor de recreatie en leefbaarheid van de houtopstand.
- g. de boomwaarde met verwijzingen naar gemeentelijke bestemmings-, groen-, bomen- of landschapsplannen.

Op grond van artikel 4:11a, eerste lid, van de APV van de gemeente Hoorn kan het bevoegd gezag in een voorschrift de verplichting opleggen te herbeplanten overeenkomstig gegeven aanwijzingen.

Adviseur gemeente Hoorn (Team Groen & Reiniging en Team Stadsontwikkeling & Ingenieursbureau)

Wij hebben uw aanvraag ter advies voorgelegd aan de adviseur van de gemeente Hoorn.

Het advies vatten wij als volgt samen:

De vergunning is aangevraagd voor de kap van maximaal vijf bomen. Drie van deze bomen zijn vergunningplichtig en twee niet. Er staan nog drie andere bomen in het plangebied die niet in de aanvraag zijn opgenomen en waarschijnlijk verdwijnen als gevolg van de dijkversterking. Ook deze drie bomen zijn niet vergunningplichtig. Er zijn geen bezwaren tegen het verlenen van de benodigde omgevingsvergunning. Voor zowel de vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige bomen geldt een herplantplicht. We zien mogelijkheden om aan deze herplantplicht te voldoen op het stadsstrand of langs de Westerdijk.

De aanvraag is getoetst aan de weigeringsgronden uit de Algemene plaatselijke verordening. Geen van deze weigeringsgronden is op deze 5 bomen van toepassing.

Het advies van Team Groen & Reiniging en Team Stadsontwikkeling & Ingenieursbureau van de gemeente Hoorn ten aanzien van de Herplantplicht

Op het dijklichaam mogen geen bomen worden herplant en er zullen ter compensatie acht nieuwe bomen worden herplant elders in de wijk.

We zien mogelijkheden om aan deze herplantplicht te voldoen op het stadsstrand of langs de Westerdijk en adviseren om deze herplantplicht op te nemen in de vergunningvoorwaarden.

Regelgeving gebied Amsterdam

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand is voor de bomen die op het grondgebied van de gemeente Amsterdam staan, de Bomenverordening 2014 van de gemeente Amsterdam van toepassing.

Ingevolge het bepaalde in artikel 3 van de Bomenverordening 2014 is het verboden binnen de bebouwde kom van Amsterdam zonder vergunning van het bevoegd gezag een houtopstand te vellen of te doen vellen.

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Bomenverordening 2014 kan de vergunning worden geweigerd in verband met:

- a. de natuur- en milieuwaaarde van de houtopstand;
- b. de waarde van de houtopstand voor het stadsschoon of het landschap;
- c. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
- d. de waarde van de houtopstand voor de leefbaarheid.

Ingevolge het tweede lid wordt de vergunning, behoudens voor verplanten, geweigerd voor het vellen van een houtopstand die voorkomt op de lijst van beschermwaardige houtopstanden als bedoeld in artikel 10; hiervan kan alleen worden afgeweken als sprake is van zwaarwegende omstandigheden.

Ingevolge artikel 7, eerste lid, van de Bomenverordening 2014 verbindt het bevoegd gezag aan de vergunning en de jaarvergunning het voorschrift dat binnen een door het bevoegd gezag te bepalen termijn en overeenkomstig door het bevoegd gezag te geven aanwijzingen wordt herplant, tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten.

Ingevolge het tweede lid kan het bevoegd gezag bepalen dat herplant geschiedt met een houtopstand die vergelijkbaar is met de gevelde houtopstand.

Ingevolge het derde lid kan, als herplant niet tot de mogelijkheden behoort, aan de vergunning of de jaarvergunning het voorschrift worden verbonden dat de monetaire boomwaarde van de gevelde houtopstand wordt gestort in het herplantfonds van de gemeente Amsterdam of een vergelijkbare gemeentelijke herplantregeling.

Ingevolge het vierde lid wordt bij voorgeschreven herplant aangegeven binnen welke termijn en op welke wijze niet aangeslagen beplanting moet worden vervangen.

Advies hoofdstedelijk bomenconsulent gemeente Amsterdam

Het project is beoordeeld door de hoofdstedelijk bomenconsulent. Het advies vatten wij als volgt samen:

'Bij de kap van deze bomen gaan geen bijzondere Natuur- en milieuwaarden verloren.

Het betreft een inheemse soort, maar er is geen sprake van bijzondere landschappelijke waarde.

Ook is er geen sprake van cultuurhistorische waarde.

De bomen hebben geen bijzondere esthetische of stadsschoonwaarde.

De bomen staan niet vermeld op de centraal stedelijke of stadsdeelgebonden lijst met Monumentale bomen.

De conditie van de bomen is goed.

De bomen hebben geen bijzondere boomwaarden.

Voor de kap van de wilgen, populieren en de okkernoot wordt een herplant opgelegd van 27 bomen. Ik adviseer tevens akkoord te gaan met het voorstel van het verplanten van de 2 treurwilgen'.

De hoofdstedelijk bomenconsulent adviseert – na afweging van bovengenoemde belangen en de belangen bij de kap van de bomen (vrijmaken ruimtebeslag ten behoeve van werkzaamheden voor het versterken van de waterkering Markermeerdijk) – de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen voor het kappen van 8 bomen en het verplanten van 3 bomen.

Advies van de hoofdstedelijke bomenconsulent van de gemeente Amsterdam ten aanzien van de herplantplicht

'In de centraal stedelijke Bomenverordening 2014 staat in artikel 7 vermeld dat in beginsel 'herplant geschiedt met een houtopstand die vergelijkbaar is met de gevelde houtopstand'. In de toelichting staat dat bij herplant zoveel mogelijk gestreefd wordt naar vergelijkbare aantallen bomen van vergelijkbare dikte.

Omdat bomen met een vergelijkbare dikte niet verkrijgbaar zijn op de kwekerijen en omdat de aanschafprijs hiervan fors op kan lopen, adviseer ik voor de bestaande boom meerdere dunne bomen te herplanten. Ik volg hierbij de lijn van compensatie in boomjaren.

Dit betekent voor het herplanten van bomen het volgende: De leeftijd van 4 bomen wordt geschat tussen de 32 – 39 jaar, van 3 bomen wordt de leeftijd geschat tussen de 24 – 31 jaar en van één boom wordt de leeftijd geschat tussen de 16 – 23 jaar.

Voor een boom tussen de 32-39 jaar worden voor elke gekapte boom 4 jonge bomen herplant met een stamomtrek van 18-20 cm, gemeten op 1 meter hoogte. Voor een boom tussen de 24 – 31 jaar worden voor elke gekapte boom 3 bomen herplant en voor een boom tussen de 16 – 23 jaar worden 2 bomen herplant.

*Het totaal te herplanten bomen komt dan op 27.
De bomen kunnen in de omgeving geplant worden.*

Het aantal te herplanten bomen kan worden verminderd als voor de te herplanten bomen dikkere bomen (zwaarder formaat), dan de voorgestelde maat van 18-20 cm op 1 meter hoogte, worden aangeplant. Als er bomen in de maat 21-35 cm, gemeten op 1m hoogte worden geplant dan kan het aantal met de helft worden verminderd. Dan moeten 14 bomen van deze diktemaat worden herplant. Als er bomen worden herplant met een maat tussen de 36-45 cm omtrek, dan kan worden volstaan met 7 bomen. Als er bomen worden herplant met een maat tussen de 46-55 cm, dan kan er worden volstaan met 3 bomen.

Als de aanvrager voor 1 april 2021 geen herplant heeft gerealiseerd dan moet alsnog de monetaire waarde van de te kappen bomen berekend worden en gestort worden in het gemeentelijk herplantfonds'.

Conclusie

Gelet op het voorgaande en na afweging van alle relevante belangen, vinden wij de belangen bij de realisering van uw project zwaarder wegen dan de belangen bij behoud van de te kappen bomen. Er bestaat geen aanleiding om de aangevraagde omgevingsvergunning te weigeren voor de activiteit 'Het vellen van een houtopstand', met inachtneming van de voorschriften die bij deze omgevingsvergunning horen. Aan de herplantplicht wordt 31 december 2021 als deadline verbonden in plaats van de geadviseerde datum 1 april 2021, omdat aanvrager heeft aangegeven dat het voorschrift anders niet tijdig uitgevoerd kan worden.

Overige punten gemeentelijke adviezen

Advies gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Gemeente Hoorn heeft op 6 november 2017 o.a. als volgt geadviseerd:

H/O1) Uitvoering werkzaamheden

Module 1 is gelegen in de historische binnenstad van Hoorn. Het is ons er veel aan gelegen om de overlast van de werkzaamheden voor bewoners en andere gebruikers in het gebied tot een minimum te beperken.

In de ruimtelijke onderbouwing is te lezen dat aanvoer van materiaal zoveel mogelijk over water naar loswallen plaatsvindt. In Hoorn is ter hoogte van de Galgenbocht een loswal voorzien. Dat zou voor module 1 betekenen dat de aanvoer van al het materieel over de rijbaan plaatsvindt. Om module 1 te bereiken, moet het deel van de Westerdijk dat in de binnenstad ligt, worden gebruikt. Dat heeft grote overlast voor de bewoners van dat deel van de binnenstad tot gevolg. Wij adviseren

daarom de mogelijkheden te onderzoeken om ook voor module 1 de aanvoer van materieel zoveel mogelijk over het water te laten plaatsvinden, dan wel andere maatregelen te nemen om onaanvaardbare overlast voor bewoners en schade aan beeldbepalende panden te voorkomen.

H/O2) Inlaat Noord

De inlaat is op dit moment geen onderdeel van de vergunningaanvraag. Hiervoor wordt op een later moment een omgevingsvergunning activiteit bouwen voor aangevraagd. Toch willen we alvast meegeven dat bij de definitieve vormgeving van de inlaat rekening moet worden gehouden met het toekomstig recreatieve gebruik van het gebied.

Beantwoording /reactie gemeente Hoorn, module 1, 2 en 3

Ad H/O1)

Uitgangspunt voor de werkzaamheden van module 1 is dat materialen zoveel als mogelijk over water worden aangevoerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een werkstrook in het water langs module 1 om het werk te kunnen maken. Module 1 kan vanaf de loswal worden bereikt via een werkstrook op de aan te leggen oeverdijk bij module 2 aan de buitenzijde van de dijk. Er wordt in principe dus niet gereden over de bestaande rijbaan van de Westerdijk met materialen. Dit geldt ook voor zover mogelijk voor materieel aan- en afvoer.

Ad H/O2)

Voor de kunstwerken wordt te zijner tijd een omgevingsvergunning bouwen aangevraagd. In dat kader zal ook een welstandstoets plaatsvinden, waarbij ook een goede inpassing aan de orde zal komen.

Het advies van de gemeente Hoorn geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Gemeente Edam-Volendam heeft op 1 november 2017 o.a. als volgt geadviseerd:

EV/O1)

Verder is onduidelijk wat de begrenzing van het projectgebied is, waar GS als bevoegd gezag haar taken uitvoert. Het is wenselijk dat te weten en ook met provincie afspraken te maken over bouwactiviteiten die binnen dat gebied plaatsvinden.

Beantwoording/reactie gemeente Edam-Volendam, module 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11

Ad EV/O1)

In de ruimtelijke onderbouwing is verwezen naar de basiskaart 11.1 waarop het ruimtebeslag is aangegeven. Dit ruimtebeslag valt onder deze vergunning. Deze vergunning is ter uitvoering van het projectplan. De provincie zal in het vervolgtraject binnen het coördinatieoverleg de samenwerking met de gemeenten bespreken met betrekking tot de bouwactiviteiten die binnen dat gebied plaatsvinden.

Het advies van de gemeente Edam-Volendam geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Waterland, module 11, 12, 13 en 14

Gemeente Waterland heeft op 6 november 2017 o.a. als volgt geadviseerd:

W/O1)

Koppeling vier delen versterking Katwoude

Voorwaardelijk voor ons positieve advies is dat zekerheid wordt gegeven over de versterking van de dijk bij Katwoude. Bij Katwoude zijn op dit moment twee dijksecties opgenomen in het HWBP2. Tussen deze twee secties liggen nog twee dijksecties die afgekeurd zijn onder het HWBP (voorheen nHWBP).

Naar deze secties heeft u de verkenning gestart. U verwacht dat in de loop van 2018 de eerste resultaten van deze verkenning bekend worden. Wij vinden het essentieel, dat de dijkversterking van de afgekeurde dijkvakken onder het nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma (nHWBP) tegelijk worden uitgevoerd met de dijkvakken die afgekeurd zijn onder het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2. Dit om de overlast voor onze inwoners tot een minimum te beperken.

Wij willen als gemeente graag dat alle partijen afspreken dat er geen definitieve afspraken over het aan te leggen fietspad van Monnickendam naar Volendam worden gemaakt tot de uitkomsten van de verkenning bekend zijn en hierover bestuurlijke afspraken zijn gemaakt. Volgens de gemeente Waterland zijn er 2 mogelijke oplossingen:

- de beide te versterken delen onder HWBP worden naar voren gehaald in tijd en tegelijk met de onder het HWBP2 afgekeurde delen versterkt onder HWBP2.*
- de beide te versterken delen onder HWBP2 worden uit het traject gehaald en tegelijk met de onder het HWBP afgekeurde delen versterkt onder HWBP.*

W/O2)

Opname aangepaste ontsluiting Uitdam in het Projectplan

Als laatste willen wij aangeven dat wij het zeer wenselijk vinden dat de aangepaste ontsluiting bij Marina Resort Poort van Amsterdam wordt opgenomen in het projectplan.

W/O3)

Als laatste willen wij ons aansluiten bij de reactie van de gemeente

Amsterdam over de gronddepots. Ga zorgvuldig om met ons aardkundig monument en denk goed na over wat er na afloop met deze depots moet gebeuren. Hierin willen wij als gemeente Waterland graag een rol in spelen.

Beantwoording /reactie gemeente Waterland, module 11, 12, 13 en 14

Ad W/O1)

Op 9 augustus 2017 is door het HHNK een brief aan het college van B&W van de gemeente Waterland gestuurd over dit onderwerp. In deze brief heeft het college van dijkgraaf en hoogheemraden aan gemeente Waterland geschreven haar zorgen en belangen te erkennen. Vervolgens heeft het college van dijkgraaf en hoogheemraden aan gemeente Waterland de intentie uitgesproken om de realisatie van (n)HWBP secties Katwoude dusdanig te koppelen aan de versterking van de HWBP2 secties Katwoude, dat deze voor de omgeving als één realisatie worden ervaren.

Hiertoe heeft HHNK de verkenning van het (n)HWBP traject naar voren getrokken en is inmiddels een start gemaakt met het beoordelen van de veiligheid conform het WBI 2017.

Ad W/O2)

In het Projectplan is in algemene zin aangegeven dat de in- en uitrit van EuroParcs wordt gereconstrueerd (Projectplan, p. 80). Hiermee is rekening gehouden in het ruimtebeslag. De uitwerking op detailniveau en de exacte locatie vindt plaats na vaststelling van het Projectplan en in overleg met de gemeente en het park.

De wens tot verplaatsing van de in- en uitrit van EuroParcs komt voort uit een afspraak tussen de gemeente en EuroParcs in het kader van het bestemmingsplan. Wanneer dit betekent dat een nieuwe of aanvullende in- en uitrit gewenst is, dan kan dit gerealiseerd worden als meekoppelkans. Deze extra in- en uitrit maakt echter geen onderdeel uit van het Projectplan.

Ad W/O3)

Op het aardkundig waardevolle gebied Waterland zijn enkele tijdelijke depots voorzien. Deze zijn geen onderdeel van aanvraag van deze omgevingsvergunning.

Voor de depots is wel een zoekgebied opgenomen in het Projectplan Waterwet. Op basis van de definitieve grondbalans zullen de exact

benodigde afmetingen van de benodigde depots vastgesteld worden, waarna de benodigde vergunningen zullen worden aangevraagd. HHNK zal bij de vervolgaanvraag voor een omgevingsvergunning de gemeente Waterland uitnodigen om mee te denken over de exacte locaties. Daarbij zal aandacht zijn voor het aspect aardkundig monument.

Het advies van de gemeente Waterland geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

Advies gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Gemeente Amsterdam heeft op 17 oktober 2017 o. a. als volgt geadviseerd:

A/O1)

Gronddepots kunnen de bodem van Waterland onherstelbaar beschadigen. In plaats van locaties op slappe veengrond kunnen ook locaties worden gekozen waar toch al ingrepen staan te gebeuren of waar een wenselijke ontwikkeling op gang kan worden gebracht, zoals de Rijperkolk of de voormalige camping het Boschje bij het Kinselmeer. De TAC (Technische Advies Commissie) adviseert in de reeks van meertjes in de afwisseling van water en land, te bezien wat met de depots na afloop gedaan kan worden (natuurbouw, -voorzieningen of recreatie) en speel daar op in. Wij realiseren ons dat de vergunning voor de depots in een latere fase worden aangevraagd, maar adviseren u bovenstaande uitgangspunten vast te leggen.

Beantwoording / reactie gemeente Amsterdam, module 14 en 15

Ad A/O1)

Op het aardkundig waardevolle gebied Waterland zijn enkele tijdelijke depots voorzien. Deze zijn geen onderdeel van aanvraag van deze omgevingsvergunning.

Voor de depots is wel een zoekgebied opgenomen in het Projectplan Waterwet. Op basis van de definitieve grondbalans zullen de exact benodigde afmetingen van de benodigde depots vastgesteld worden, waarna de benodigde vergunningen zullen worden aangevraagd. HHNK zal bij de vervolgaanvraag voor een omgevingsvergunning de gemeente Amsterdam uitnodigen om mee te denken over de exacte locaties. Daarbij zal aandacht zijn voor het aspect aardkundig monument.

Het advies van de gemeente Amsterdam geeft geen aanleiding om onderhavige omgevingsvergunning te weigeren.

D. BESLUIT

Wij besluiten, gelet op de hiervoor opgenomen overwegingen:

- De aangevraagde omgevingsvergunning te verlenen voor de versterking van de Markeermeerdijken in de gemeenten Hoorn, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland en Amsterdam;
- De archeologische onderzoeken van maart 2017 als vertrouwelijk te behandelen;
- Aan de omgevingsvergunning de voorschriften als genoemd onder E en G te verbinden:

E. VOORSCHRIFTEN

E.1. Voorschriften betreffende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een provinciaal monument

1.

A. Op locaties waar sprake is van een buitenwaartse asverplaatsing met afgraving van de huidige kern, dienen de historische dijkpalen te worden teruggeplaatst op de locaties van de oorspronkelijke kruin. Mits dit mogelijk is in combinatie met de nieuwe locatie van de weg en anders zo dicht mogelijk bij de weg.

B. Op locaties waar sprake is van een buitenwaartse asverplaatsing met afgraving van de huidige kern, wordt de dijkweg naar de voet van de nieuwe dijk verschoven, tenzij het verplaatsen van de weg milieutechnische belemmeringen oplevert of belemmeringen voor het uitvoeren van lokale inpassingsmaatregelen of voor op- en afritten naar bebouwde percelen. De beslissing over het al dan niet verplaatsen van de weg, wordt niet eerder genomen dan nadat vergunninghouder dit heeft afgestemd met de Provincie Noord-Holland.

2.

Voor de steenbekleding gelden de volgende voorschriften:

A Historische natuursteenbekleding

In kaart 1 (zie onderaan dit besluit) is aangegeven welke trajecten worden onderscheiden in de omgang met historische natuursteenbekleding.

Op de locaties Hoorn stadsstrand en Scharwoude blijven de Noordse stenen als dijkbekleding liggen, omdat hier een oeverdijk komt (groene lijn in de kaart).

Wanneer behouden in originele setting vanuit waterveiligheid niet mogelijk is dient de historische natuursteenbekleding hergebruikt te worden volgens de volgende drie principes.

1. Herzetten van Noordse steen als dijkbekleding (paarse lijn op de kaart) op de volgende plaatsen:
 - a. Kaap bedijkte Waal (module 4);
 - b. Kaap Hoek van de Noord (module 12);
 - c. Kaap Uitdam (module 15).
2. Hergebruik van Noordse steen en/of basalt ten behoeve van esthetiek en ruimtebeleving vanaf wal en water en/of ten behoeve van medegebruik door mens en dier, als onderdeel dáár waar nieuwe steenbekleding van beton wordt toegepast (gele lijn op de kaart). Deze toepassing van Noordse steen en/of basalt vormt geen onderdeel van de waterveiligheidsoplossing. In deze categorie valt ook het hergebruiken van Noordse steen voor de noodzakelijke ringslangverblijfplaatsen.
3. Hergebruik in de kreukelberm op plaatsen waar nu natuursteenbekleding aanwezig is.

B Nieuwe steenbekleding met een vergelijkbare aanblik

Op plekken waar de historische natuursteenbekleding niet terugkomt als dijkbekleding, komt een nieuwe steenbekleding die in aanblik en uitstraling past bij de oorspronkelijke bekleding van de Markermeerdijken.

C Participatie bij uitwerking

Bij de uitwerking van de hiervoor onder A 1 t/m 3 en onder B genoemde principes voor hergebruik van de historische steenbekleding en de detaillering van (het ontwerp van) de (nieuwe) dijkbekleding worden provincie, recreatieschap, gemeenten en bewoners betrokken. Dit gebeurt volgens een door de Alliantie Markermeerdijken opgesteld Plan van Aanpak.

3.

De oeverzones langs de Waterlandse Zeedijk en Zeevang, waar in de loop der jaren zachte land-water overgangen zijn ontstaan in de initieel harde overgang tussen dijkbekleding en water, zijn onlosmakelijk verbonden met de cultuurhistorische waarde van het monument. De inrichting van de nieuwe oevers moet erop gericht zijn om op termijn een beeld te krijgen dat lijkt op het huidige. Het gaat dan om het bieden van condities waardoor de ontwikkeling van een soortgelijke zachte land-water overgang sneller mogelijk worden gemaakt. Daar waar mogelijk wordt bij het scheppen van deze condities gebruik gemaakt van de oorspronkelijk aanwezige natuursteenbekledingsmaterialen, waaronder de Noordse steen.

4.

In module 6 dient één, in module 7 dienen drie en in module 15 dient één “dijkplaats(-en)” gerealiseerd te worden, zie kaart 1 (zie onderaan dit besluit). De dijkplaatsen vertellen het verhaal van de geschiedenis, de natuur en het ruimtelijke programma op deze bijzondere plekken. Het zijn nadrukkelijk architectonische elementen, typisch voor deze dijk, de stedelijk-landschappelijke context en de tijd waarin deze dijkversterking tot stand komt. Ze faciliteren de beleving van het landschap en de historie van de dijk zo sterk en comfortabel mogelijk. De ontwikkeling hiervan dient in nadrukkelijke samenwerking met de provincie tot stand te komen.

5.

In module 7 dienen op vier locaties, gekoppeld aan historische braken, korte voorlanden aangebracht te worden.

E.2. Voorschriften betreffende het vellen van een houtopstand

E.2.1. Hoorn

De bij deze vergunning gevoegde uitvoeringsvoorschriften en nadere aanwijzingen moeten in acht worden genomen.

- Er dienen **8 bomen** te worden herplant op een door de gemeente Hoorn nader te bepalen locatie met een stamomtrek van **tenminste 16-18 centimeter** gemeten op 1,00 meter hoogte. Het aantal te herplanten bomen kan worden verminderd als voor deze bomen dikkere bomen (zwaarder formaat) dan de voorgestelde maat worden aangeplant.
- Een concreet herplant- en compensatieplan moet binnen drie maanden na start van de kapwerkzaamheden ter goedkeuring overgelegd worden aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In dat plan dient u de boomdiameter en locatie van de bomen aan te geven in overeenstemming met het advies van de gemeente Hoorn.
- In overleg met de gemeente Hoorn en met degene die krachtens zakelijk recht of een publiekrechtelijke bevoegdheid over de bomen kan beschikken wordt zorg gedragen voor herplant **vóór 31 december 2021**.
 - Binnen twee groeiseizoenen na de herplanting moet op aanwijzing van de toezichthouder en adviseur bomen/groen van de gemeente Hoorn niet aangeslagen beplanting worden vervangen.
- Het kappen van de bomen moet plaatsvinden op werkdagen tussen 07:00 uur 's ochtends en 19:00 uur 's avonds om geluidsoverlast voor omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen.

E.2.2. Amsterdam

De bij deze vergunning gevoegde uitvoeringsvoorschriften en nadere aanwijzingen moeten in acht worden genomen.

- Er dienen **27 bomen** te worden herplant met een stamomtrek van **18–20 centimeter** gemeten op 1,00 meter hoogte. Het aantal te herplanten bomen kan worden verminderd als voor deze bomen dikkere bomen (zwaarder formaat) dan de voorgestelde maat worden aangeplant.
- Een concreet herplant- en compensatieplan moet binnen drie maanden na start van de kapwerkzaamheden ter goedkeuring overgelegd worden aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In dat plan dient u de boomdiameter en locatie van de bomen aan te geven in overeenstemming met het advies van hoofdstedelijk bomenconsulent.
- In overleg met de gemeente Amsterdam en met degene die krachtens zakelijk recht of een publiekrechtelijke bevoegdheid over de bomen kan beschikken wordt zorg gedragen voor herplant **vóór 31 december 2021**.
- Indien herplant van de bomen ter compensatie van de te kappen bomen in de nabije omgeving of elders binnen de gemeente Amsterdam niet mogelijk is vóór 31 december 2021, dan dient het bedrag van de monetaire waarde van de gekapte bomen gestort te worden in het stedelijk herplantfonds NL74INGB0004500264 Gemeente Amsterdam Ruimte en Duurzaamheid, o.v.v. Bomenherplantfonds.
 - Binnen twee groeiseizoenen na de herplanting moet op aanwijzing van de toezichthouder en hoofdstedelijke boomconsulent niet aangeslagen beplanting worden vervangen.
 - Binnen twee groeiseizoenen na de verplanting moet op aanwijzing van de hoofdstedelijke boomconsulent niet aangeslagen beplanting worden vervangen door een vergelijkbare boom.
- Het kappen van de bomen moet plaatsvinden op werkdagen tussen 07:00 uur 's ochtends en 19:00 uur 's avonds om geluidsoverlast voor omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen.

Inwerkingtreding besluit

Dit besluit treedt ingevolge artikel 6.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo in werking met ingang van de dag na afloop van de termijn

voor het indienen van een beroepschrift. Indien tijdens deze termijn een verzoek om een voorlopige voorziening wordt gedaan, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

pw.

Provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

J.W. Remkes

Beroep

Als u belanghebbende bent bij het besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd een beroepschrift indienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. U moet dan wel uw zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht, of goede redenen hebben om dat niet te hebben gedaan. Beroepschriften moeten zijn ondertekend en minstens bevatten: uw naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen uw beroep is gericht, en de gronden van uw beroep. U moet een kopie van dit besluit meesturen.

In de periode zoals aangegeven in de bekendmaking van dit besluit (in het Noord-Hollands dagblad, het Parool en in de Staatscourant, op de websites www.noord-holland.nl, www.hhnk.nl, www.ruimtelijkeplannen.nl en op de websites van de gemeenten Amsterdam, Waterland, Edam-Volendam, Koggenland en Hoorn), kunnen belanghebbenden een beroepschrift indienen. In deze bekendmaking staat aangegeven op welke wijze u dit dient te doen.

Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit brengt onder meer met zich mee dat alle beroepsgronden in het beroepschrift dienen te worden opgenomen, en dat deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld.

In spoedeisende gevallen kunt u een voorlopige voorziening vragen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. U kunt alleen een voorlopige voorziening aanvragen als u beroep heeft ingesteld. Voor het instellen van beroep en het vragen van een voorlopige voorziening is griffiegeld verschuldigd. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan daarover meer informatie geven.

Wij verwijzen u voor meer informatie naar de publicatie 'Bezwaar en beroep tegen een beslissing van de overheid'. Daar vindt u informatie over hoe u beroep kunt instellen als u het niet eens bent met het besluit. Zie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bezwaar-en-beroep/documenten/brochures/2015/04/14/bezwaar-en-beroep-tegen-een-beslissing-van-de-overheid>

F. BIJLAGEN (reeds in uw bezit)

De volgende bijlagen behoren bij deze omgevingsvergunning:

- Formulier aanvraag omgevingsvergunning;
- Brief intrekking activiteit bouwen;
- Verklaring van geen Bedenkingen inclusief bijlagen;
- Documentenlijst aanvraag omgevingsvergunning;
- Toelichting data documenten in OLO;
- Brief vertrouwelijke onderzoeken archeologie;
- Ruimtelijke Onderbouwing;
- Basiskaart met versterking, bijlagenboek 11.1;
- Basiskaart bestaande situatie, bijlagenboek 11.2;
- Basiskaart bladindeling, bijlagenboek 11.3;
- Themakaarten deel A, bijlagenboek 11.4, 11.5, 11.11, en 11.18
- Themakaarten deel B, bijlagenboek 11.19, 11.21, 11.22, 11.25, 11.26, 11.28 en 11.29;
- Strijdigheidstoets, bijlagenboek 11.38;
- Passende beoordeling;
- NNN en Weidevogelleefgebieden;
- Soortenbeschermingstoets;
- Memo Ontwerpmaatregelen De Hulk, bijlagenboek 8.20;
- Overzicht historisch bouwkundige objecten Markermeerdijken, bijlagenboek 11.47;
- Historisch bouwkundige objecten kaart Edam, bijlagenboek 11.41;
- Historisch bouwkundige objecten kaart Hoorn, bijlagenboek 11.42;
- Historisch bouwkundige objecten kaart Katwoude, bijlagenboek 11.43;
- Historisch bouwkundige objecten kaart Schardam, bijlagenboek 11.44;
- Historisch bouwkundige objecten kaart Uitdam, bijlagenboek 11.45;
- Historisch bouwkundige objecten kaart Volendam, bijlagenboek 11.46;
- Een spiegel van water dijk en land, bijlagenboek 5.3;
- Archeologisch bureauonderzoek IJdoornpolder e.o., bijlagenboek 5.4;

- Rapportage cultuurhistorie, bijlagenboek 5.8;
- Vooronderzoek bodemkwaliteit in relatie tot de dijkversterkingsmaatregelen, bijlagenboek 3.2;
- Memo historisch onderzoek, bijlagenboek 3.5;
- Vooronderzoek NEN5717 Waterbodemonderzoek versterking Markermeerdijken, bijlagenboek 3.7;
- Historisch bodemonderzoek Hoorn-Edam, bijlagenboek 3.3;
- Memo omgang vrijkomende materialen, bijlagenboek 3.4;
- Dijktraject vooronderzoek NGE, bijlagenboek 2.1;
- Aanvullend vooronderzoek NGE, bijlagenboek 2.2;
- Verkeerskundig advies stadsstrand Hoorn, bijlagenboek 6.1;
- Parkeerstudie stadsstrand Hoorn, bijlagenboek 6.2;
- Akoestisch onderzoek Markermeerdijken, bijlagenboek 7.2;
- Akoestisch onderzoek wegverkeerlawaastrand Peutz, bijlagenboek 7.4;
- Onderzoek belasting stemgeluid bezoekers Hoorn Peutz, bijlagenboek 7.5;
- Onderzoek luchtkwaliteit parkeerterrein Hoorn, bijlagenboek 4.2;
- Impact aanleg oeverdijk en peilbeheer tussenwater op grondwaterstand dijk en achterland, bijlagenboek 9.9;
- Scan EV Markermeerdijken, bijlagenboek 12.1;
- Watertoets, bijlagenboek 9.7;
- BPRW-toets, bijlagenboek 9.6;
- Afwateringsduiker Rietkoog, bijlagenboek 10.3, bestaand en nieuw;
- Inlaat Katwoude, bijlagenboek 10.4, bestaand en nieuw;
- Inlaat gemaal Westerkogge, bijlagenboek 10.5, bestaand en nieuw;
- Constructieve dijkversterking gemaal Volendam, bijlagenboek 10.6, bestaand en nieuw;
- Constructieve dijkversterking gemaal Warder, bijlagenboek 10.7, bestaand en nieuw;
- Constructieve dijkversterking gemaal Westerkogge, bijlagenboek 10.8, bestaand en nieuw;
- Constructieve dijkversterking gemaal Hornsluis, bijlagenboek 10.9;
- Constructieve dijkversterking zwembad Warder, bijlagenboek 10.10;
- Inlaat Noord (duiker), bijlagenboek 10.11;
- Afwateringsduiker de Nes, bijlagenboek 10.12;
- Uitlaatconstructie Noord, bijlagenboek 10.13;
- Uitlaatconstructie Zuid, bijlagenboek 10.14;
- Inlaat Zuid (duiker), bijlagenboek 10.15;
- Lijst kunstwerken, bijlagenboek 10.1;
- Te kappen bomen, bijlagenboek 12.4;
- Notitie activiteit kappen, bijlagenboek 12.3;
- Bomen Amsterdam A, bijlagenboek 12.5;
- Bomen Amsterdam B, bijlagenboek 12.6;
- Bomen Hoorn, bijlagenboek 12.7;
- Aanbiedingsbrief kapvergunning, bijlagenboek 12.2;

- Rapportage Maatschappelijke Participatie, bijlagenboek 13.1;
- Nota van Beantwoording Zienswijzen, bijlagenboek 13.3;
- Uitvoeringsvoorschriften;
- Nadere aanwijzingen.

G. UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN

Voorschriften m.b.t. de Wet bodembescherming

Voor het verrichten van werkzaamheden in (sterk) verontreinigde bodem moet een melding gedaan worden op basis van artikel 28 van de Wet bodembescherming. Denkt u hierbij aan het ontgraven (en eventueel afvoeren of verplaatsen) van grond, het onttrekken van grondwater, of het aanbrengen van een leeflaag.

In de meeste gevallen kan worden volstaan met een melding op basis van het Besluit Uniforme Saneringen (BUS). Indien het BUS niet van toepassing is, moet een reguliere melding inclusief een saneringsplan op basis van de Wet bodembescherming worden gedaan. In beide gevallen doet u een melding via de website www.odnzkg.nl.

Uitvoeringsvoorschriften met betrekking tot het vellen van een houtopstand

- Minimaal twee werkdagen voor het begin van de werkzaamheden moet u zich in verbinding stellen met de verantwoordelijke toezichthouder voor het maken van nadere afspraken met betrekking tot de uitvoering van de vergunde werkzaamheden. U kunt dit doen door een e-mail te sturen naar startkap@odnzkg.nl.
- Deze afspraken betreffen in elk geval de volgende onderwerpen:
 - een inspectie voorafgaand aan de werkzaamheden, zodat beoordeeld kan worden of eventuele wijzigingen in de werkplannen alsnog kunnen leiden tot het behoud van boom, dan wel dat er bomen op een dusdanige wijze beschermd kunnen worden, zodat schade aan deze bomen vanwege de benodigde werkzaamheden voorkomen wordt.
 - de start van de werkzaamheden en het melden van de voltooiing van de werkzaamheden, waarna een eindinspectie plaats zal vinden.
- Zonder melding bij de verantwoordelijke toezichthouder mogen de werkzaamheden niet worden uitgevoerd.

Nadere aanwijzingen/informatie

Wet natuurbescherming en het vellen van een houtopstand

Wij maken u er op attent dat op grond van de Wet natuurbescherming 2017 (artikel 3.1 leden 1 t/m 5) het zoeken, rapen, uithalen of het opzettelijk vernielen dan wel beschadigen van eieren van beschermde vogels of het verstoren, het opzettelijk vernielen dan wel beschadigen of het wegnemen van hun nesten verboden is. Tijdens het uitvoeren van het kappen van een boom moeten de voorwaarden van de Wet natuurbescherming in acht worden genomen.

Andere wettelijke regelingen zijn onverkort van toepassing, tenzij vergunning, ontheffing of vrijstelling is gevraagd en verleend.

Intrekking

Er zijn verschillende redenen waarom een omgevingsvergunning kan worden ingetrokken:

- als er gedurende een bepaalde termijn geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van deze vergunning;
- op verzoek van de vergunninghouder;
- als hiervoor een zwaarwegend belang aanwezig is;
- op verzoek van een ander bestuursorgaan of een adviseur, als deze bij het besluit betrokken is geweest (artikel 2.29 en artikel 2.33 van de Wabo);
- op basis van artikel 7 van de Wet Bibob als er sprake is van feiten en omstandigheden als bedoeld in artikel 3 van deze wet. Dit kan zich onder meer voordoen bij projectoverdracht en/of wijziging van de betrokkenen.

Overschrijving

Het is mogelijk om een omgevingsvergunning over te schrijven, zodat iemand anders de vergunninghouder wordt. Dit moet minimaal een maand voor de gewenste overschrijving aan het bevoegd gezag worden gemeld (artikel 2.25, tweede lid, van de Wabo).

Daarbij moet u de volgende gegevens aanleveren:

- naam en adres van de vergunninghouder;
- de omgevingsvergunning(en) met kenmerk waar het verzoek betrekking op heeft;
- naam, adres en telefoonnummer van degene voor wie de omgevingsvergunning zal gaan gelden;
- een contactpersoon van degene voor wie de omgevingsvergunning zal gaan gelden;
- het tijdstip waarop de overschrijving plaats zal vinden.

Kaart 1 bij vergunningvoorschriften betreffende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een provinciaal monument

Kaart bij vergunningvoorschriften
Legenda

- 1 Bewaren
 - 2 Herzetten
 - 3 Hergebruik - geleiden / verfraaien / gebruik mens en dier
- Dijkplaats, vorm, exacte begrenzing mtb

Kaart bij vergunningsvoorschriften
Legenda

- 1 Bewaren
 - 2 Herzetten
 - 3 Hergebruik - geleiden / verfraaien / gebruik mens en dier
- Dijkplaats, vorm, exacte begrenzing ntb

